

Predmet: *Slovenský jazyk a literatúra*

Ročník: piaty

Časť: Slovenský jazyk

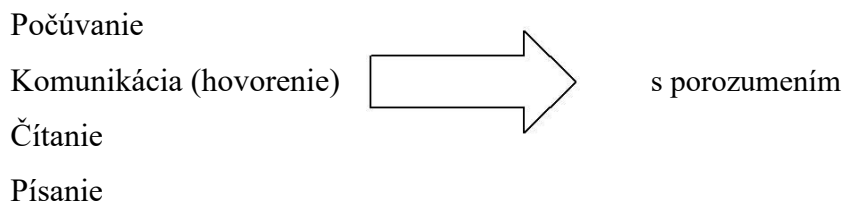
1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka a literatúry na 2. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej. Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovou zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie.

Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Je nesporné, že úroveň výsledkov vyučovania slovenčiny v praktickom živote nie je uspokojivá, ba ovládanie jazyka nie je na patričnej úrovni. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Zmeny v chápaní zložky literárnej výchovy sa tiež uberajú dvoma paralelnými cestami. Jednak je potrebné nanovo ustanoviť ciele a výkonové štandardy pre oblasť kognitívneho rozvoja, ktorá je dobre stabilizovaná, preto aj dobre pripravená na nevyhnutný vývoj a potrebné zmeny, a jednak vziať do úvahy aj afektívne osobnostné prvky, ktoré sa „tlačia“ do inovovaného didaktického systému literárnej výchovy, kde však vyvolávajú spomínané napätie medzi svojou internou a psychickou podstatou, racionálnou prezentáciou v pedagogickej teórii a konkretizovanou podobou vo forme regulatívnych nástrojov v školskej vzdelávacej praxi. Nejde teda o schopnosť plynulo čítať slová a vety, ale skôr o pochopenie textu ako celku.

Členenie vzdelávacej oblasti podľa kľúčových jazykových kompetencií, t. j. podľa procesov, ktoré sa nimi rozvíjajú:

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- podpore sebadôvery každého žiaka;
- osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v socio - kultúrnom prostredí;
- príprave všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, pluralizmu a kultúrnej otvorenosti;
- zaručeniu rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov;
- pochopeniu vzdelávania v príslušnom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania;
- vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku k získavaniu a odovzdávaniu informácií, k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov,
- zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie;
- nadobudnutiu vzťahov k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických cítení a vnímaní;

- pestovaniu vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami, prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka,
- k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 2. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči,
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej,
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma,
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka,
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme,
- prehĺbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa,
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme,
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej).

Kľúčové kompetencie

Poznávacie a rečové kompetencie

Komunikačné zručnosti

- Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
- Efektívna a asertívna komunikácia.
- Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Informačné zručnosti

- Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.
- Vyhľadávať, spracúvať a používať informácie z literárnych prameňov a internetu, z prezentácií, pracovných listov.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- Na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť definície nových javov.

- Aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty.
- Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické a syntetické zručnosti

- Jazyková analýza textu.
- Odlíšiť umelecký a vecný text.
- Odlíšiť texty z hľadiska slohových postupov a slohových útvarov/žánrov.

Tvorivé zručnosti

- Vytvoriť vlastný text na základe dodržiavania stanoveného slohového útvaru/žánru, slohového postupu, jazykového štýlu.
- Ústne prezentovať vlastný text.
- Napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
- Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

- Pri ústnom prejave uplatňovať prozodické javy.
- Pri ústnom prejave primerane uplatňovať mimojazykové prostriedky.
- Reprodukovať umelecký aj vecný text.

Pedagogické stratégie – metódy a formy práce

Metódy: výkladovo-ilustratívne, výkladovo – problémové, heuristické, výskumné

Formy: rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, práca s IKT, frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie, vychádzka, návšteva múzea

Frekventované metódy a techniky

- Rozličné formy aktívnych jazykových hier : pomenovanie súboru, doplňovačky, tajničky, vyrad'ovačky, reťazovky, slovné rébusy, tvorenie slov, skrývačky...
- Prenášanie informácií : reprodukcia, parafráza, transformácia textu, dopĺňanie.
- Rôzne formy dialógu.
- Pasívna recepcia: počúvanie dramatizácie textu, hlasné čítanie, nahrávky, využitie DVD : Mauglí, dobrodružná literatúra, Mytológia, atď.
- Využitie IKT vo vyučovaní: prezentácie pripravené učiteľom. Práca s internetom, vyhľadávanie informácií
- Prezentácia príbehu alebo vysvetlenie podnetu, stimulu.
- Spoznávanie: žiaci identifikujú formu, text, autora...

- Opakovanie, vrátane opakovania formou testu. Fixácia učiva formou pracovných listov, testy, rozcvičky, skupinová práca...
- Identifikácia, zisťovanie: žiaci vyberajú - zisťujú a tvoria alebo iným spôsobom identifikujú špecifické formy, funkcie, definície alebo zameranie lekcie.
- Vyrozprávanie príbehov na základe textov, podrobnejšia súvislá prezentácia príbehu buď učiteľom alebo žiakmi
- Otázky a odpovede, vyjadrenia: aktivity vyžadujúce okamžité vyjadrenia, voľné odpovede žiakov.
- Dramatizácia textu, hlasné čítanie, čítanie s porozumením.

3. Učebné zdroje

5. ročník:

- učebnica Slovenský jazyk 5.ročník - Dr. Jarmila Krajčovičová
Dr. Jana Kesselová
- internet
- CD na precvičovanie pravopisu
- žiacka knižnica

4. Kritéria a stratégie hodnotenia

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011 z 1.mája 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ známkou výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5) vo všetkých troch zložkách predmetu. Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty a iné formy samostatnej práce žiakov a schopnosti práce žiakov.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných kontrolných diktátov a písomných prác (kontrolné slohové práce), ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku.

Kritéria hodnotenia diktátov podľa stupnice:	0 -1 chyba – 1
	2 - 3 chyby – 2
	4 - 7 chýb - 3
	8 - 10 chýb – 4
	11 – viac - 5

Hodnotenie tematických previerok: 100 – 90% - 1

89 – 75% - 2

74 – 50% - 3

49 – 25% - 4

24 – 0% - 5

Hodnotenie školských slohových písomných prác: známka je vyjadrená slovne – výborný..., známka vyjadruje hodnotenie dodržania slohového útvaru, slohového postupu, štylizácie, pravopisu, estetickej úpravy textu.

- V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra.
- Hodnotenie bude rešpektovať žiakove vedomosti a schopnosti, kreativitu, prácu s informáciami, samostatnosť, úspešnosť, spoluprácu.
- Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v rámci jednotlivých zložiek predmetu : jazyková, slohová a literárna zložka, ktoré sú v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov.
Hodnotí sa schopnosť používať osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách.
- Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra je obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom (ústnom) prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania spisovného jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

5. Obsah predmetu 5. ročníka:

Vo vyučovacom predmete slovenský jazyk sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu. Táto vyučovací hodina sa použije na zmenu kvality výkonu:

- oblasť produktívnych komunikačných jazykových činností a stratégií, najmä rozvoj tvorby jazykových prejavov - adekvátne komunikácia s prihliadnutím na komunikačnú situáciu, písanie, čitateľská gramotnosť;

**Časový rozsah
výučby**

: 4 hod. týždenne – 132 hod. ročne

Tematický celok	<u>Zoznamujeme sa</u>	Časová dotácia	3
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Úvod do vyučovania predmetu Zoznamujeme sa, spoločenská komunikácia		- oboznámiť sa s obsahom vyučovacieho predmetu a so základnými požiadavkami; osvojiť si pravidlá zoznamovania sa, predstavovania	
Tematický celok	<u>Zvuková rovina jazyka a pravopis</u>	Časová dotácia	17
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Opakovanie z nižších ročníkov Interpunkčné znamienka, spojovník, pomlčka Druhy viet podľa zámeru - správna intonácia viet a pravopis Melódia viet, slovosled, práca s textom Spodobovanie spoluhlások - príčiny spodobovania, spoluhlásky podľa znelosti, splývavá výslovnosť, nácvik správneho čítania Prierezové témy: MUV, OSR Prestávka, sila hlasu, doraz - prozodické vlastnosti reči Pravidlo o rytmickej krátení		- utvrdiť vedomosti z nižších ročníkov (abeceda, písmená, hlásky, slabiky slová delenie, základné interpunkčné znamienka, písmeno ä, vybrané slová), - tvoriť druhy viet podľa komunikačného zámeru, písať interpunkčné znamienka na konci viet, správne intonovať druhy viet, - naučiť sa pracovať s hlasom, - vedieť správne čítať a vysvetliť princíp spodobovania, - poznať pravidlo o rytmickej krátení a dokázať ho prakticky používať, - upevňovanie pravopisu.	
Tematický celok	<u>Lexikálna (významová) rovina jazyka</u>	Časová dotácia	18
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
<u>Slovná zásoba</u> – praktická aplikácia osvojených lexikálnych jednotiek, poučenie o slovnej zásobe.		- aktívne používať približne 350 lexikálnych jednotiek vrátane rečovej etikety a neúplných vetných konštrukcií,	

<u>Synonymá, antonymá</u> - výcvik v tvorbe slovných párov zo slov s opačným významom, s podobným významom,	usporiadať slová podľa významových okruhov, - zostaviť slovné páry zo slov opačného
---	---

čitateľská gramotnosť, základná charakteristika, rozoznávajúce v texte, práca s pravopisným a synonymickým slovníkom. Predpony, odvodené slová. Jednovýznamové a viacvýznamové slová. Prirovnania a porekadlá, príslovia a pranostiky, ustálené slovné spojenia. Prierezové témy: OSR, MUV, MDV Práca s frazeologickým slovníkom. Slovná zásoba, spisovné a nespisovné slová, slovnej zásoby, nárečia	významu, tvoriť vety na slová opačného významu, rozvoj slovnej zásoby, - využívať synonymá a antonymá vo vlastnom prejave, - využívať odvodené slová z 1 slovotvorného základu, vedieť tvoriť slová pomocou predpôn, - vysvetliť významov slov – rozvíjanie - vedieť vysvetliť a využívať ustálené slovné spojenia, príslovia, porekadlá a pranostiky, - rozvoj praktických zručností žiakov s využitím slovníkov (pravopisný, synonymický, frazeologický), - vedieť rozlíšiť a využívať spisovný jazyk a nárečia v hovorenom a písomnom prejave, - transformovať text v nárečí do spisovnej podoby		
Tematický celok	Tvarová (morfologická) rovina jazyka	Časová dotácia	42
Obsahový štandard	Výkonový štandard		
Opakovanie z nižších ročníkov <u>Zámená</u> - osobné a privlastňovacie zámená <u>Číslovky</u> - základné a radové číslovky <u>Podstatné mená</u>- gramatické kategórie rod, číslo, pád skloňovanie, vzory, využitie podstatných mien vo vlastnom jaz. útvere Podstatné mená mužského rodu – životné (chlap, hrdina) Podstatné mená mužského rodu – neživotné (dub, stroj) Podstatné mená ženského rodu – žena, ulica,	- utvrdenie vedomostí z nižších ročníkov (slovné druhy, skloňovanie, pády, pádové otázky, základné gramatické kategórie), - poznať funkciu zámen a čísloviek v texte, - delenie zámen a čísloviek, - vedieť skloňovať podstatné mená mužského, ženského a stredného rodu podľa vzorov, - vedieť rozlíšiť kategóriu životnosti, - aktívne využívať poznatky o skloňovacích vzoroch podstatných mien pri pravopise,		

dlaň, kost'	- vedieť určiť akostné prídavné mená,
Podstatné mená stredného rodu – mesto,	- správne používať prípony prídavných

srdce, vysvedčenie, dievča Prierezové témy: OSR, MDV <u>Prídavné mená</u> – akostné, stupňovanie prídavných mien, vzor pekný, cudzí <u>Charakteristika slovies</u>, výskyt v texte, Časovanie slovesa byť vo všetkých časoch Tykanie a vykanie, časovanie slovies, tvorenie a používanie správnych tvarov slovies podľa osoby, čísla a času		mien podľa vzoru pekný, cudzí, skloňovanie podľa vzoru pekný, cudzí, - aplikovať získané poznatky o pravopise prídavných mien v písomnom prejave, - formálne rozoznanie slovies v texte, pravopis, - tvoriť správne tvary slovies v prítomnom, minulom a budúcom čase, - vedieť časovať sloveso byť vo všetkých časoch, - správne používať tykanie a vykanie v ústnom i písomnom prejave.	
Tematický celok	<u>Syntaktická (skladobné) rovina</u>	Časová dotácia	12
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Opakovanie – druhy viet, jednoduchá veta <u>Vety podľa obsahu</u> – oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie, zvolacie Prierezové témy : MDV , OSR <u>Slovosled</u>		- tvoriť druhy viet podľa komunikačného zámeru, - písať interpunkč. znamienka na konci viet, - správne intonovať druhy viet, - určiť vo vete správny slovosled.	
Tematický celok	<u>KOMUNIKÁCIA A SLOH</u>	Časová dotácia	32
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Opakovanie pravidiel komunikácie z nižších ročníkov (privítanie, rozlúčenie, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, vyjadrenie súhlasu/ nesúhlasu, tvorba otázok) <u>Komunikácia</u>, zoznamujeme sa		- upevniť a preopakovať pravidlá jednotlivých komunikačných situácií, - pozdraviť a osloviť niekoho, predstaviť sa , predstaviť inú osobu a reagovať na predstavenie,	

Zhovárame sa a rozprávame zážitky
Zhovárame sa na diaľku, telefón,
SMS/ FGR

Rozprávanie príbehu a zážitku z prázdnin -
zážitkovo – dejové prejavy, tvorba súvislých

- začať, rozvíjať a ukončiť rozhovor
v bežných sociálnych situáciách,
- rozvíjanie slovnej zásoby, hl. zásady
spoločenskej komunikácie,

ústnych prejavov Názor, argument, diskusia - pravidlá diskusie./ FGR <u>Interview</u> – riadený rozhovor Pozdrav, pohľadnica, adresa Forma a obsah <u>súkromného listu</u> u Informácie v našom živote – SMS, e-mail / FGR <u>Správa</u> Funkcia, obsah, forma <u>oznámenia</u> Pozvánka, vizitka Priestorové vyjadrenie myšlienok, plagát Čítanie a zhotovenie inzerátov. <u>Funkcie reklamy</u>, obsah a forma reklamy, grafické úpravy. /FGR Vecný a umelecký text Práca s textom - konspekt, poznámky, kľúčové slová <u>Opis</u> - tvorba písomných a ústnych prejavov (obrázku, predmetu, osoby) Téma a hlavná myšlienka <u>Jednoduché rozprávanie</u>– nadpis, osnova, časová postupnosť v rozprávaní (úvod, jadro, záver) Reprodukcia textu <u>Rozprávanie s prvkami opisu</u> <u>Opis pracovnej činnosti</u>	- tvoriť súvislé ústne prejavy - v rozhovoroch vyjadriť vlastné myšlienky, postoje, názory a city, vysvetliť resp. zdôvodniť svoje názory a stanovisko, presvedčiť partnera, - vytvoriť interview, - napísať pozdrav, blahoželanie z príležitosti rozličných sviatkov, - napísať list kamarátovi, - zostavovať SMS a e-maily, práca pri počítači, - napísať správu o udalosti v škole, - napísať oznámenie na nástenku, - zhotoviť pozvánku, vlastnú vizitku, - vytvoriť pútavý plagát, - napísať inzerát, - zhotoviť reklamu, - určiť hlavné znaky a rozdiely vecného a umeleckého textu, - rozlíšiť dôležité a menej dôležité informácie v texte, - utvoriť opis podľa vlastného výberu, - rozčleniť text na úvod, jadro a záver, - reprodukovať obsah textov, obrázkov, - spoločne zostaviť osnovu prejavu, rozvíjať jednotlivé body osnovy, podľa dejovej osnovy súvisle porozprávať krátky príbeh zo svojho života, - dodržať časovú postupnosť v rozprávaní, - utvoriť slohový útvar – rozprávanie s prvkami opisu, - utvoriť opis pracovnej činnosti, - pripraviť sa na školskú slohovú prácu –
---	---

		tvoriť koncept. - finančná gramotnosť	
Tematický celok	Záverečné opakovanie	Časová dotácia	8
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí.		- upevniť a systematizovať získané vedomosti a zručnosti.	

Počet kontrolných diktátov: 4

Zameranie:

- zhrnutie učiva 1. stupňa
- podstatné mená
- prídavné mená
- slovesá

Počet školských slohových prác: 1

Zameranie: Rozprávanie s prvkami opisu

Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy:

Forma klasického vyučovania v predmete slovenský jazyk a literatúra usiluje o včlenenie najmä týchto prierezových tém vo vstupe i pri výstupe :

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj - OSR

Environmentálna výchova – ENV

Multikultúrna výchova – MUV

Mediálna výchova - MDV

Ochrana života a zdravia - OŽaZ

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – TPPZ

Finančná gramotnosť - FGR

Prierezové témy sa do jednotlivých tém dopĺňajú podľa textu, s ktorým budú žiaci pracovať, prelínajú sa obsahom celého ročníka.

Predmet: *Slovenský jazyk a literatúra*

Ročník: piaty

Časť: Literárna výchova

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu: (vid' časť Slovenský jazyk)

2. Ciele vyučovacieho predmetu: (vid' časť Slovenský jazyk)

- technika čítania a verejná prezentácia textu
- pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti
- analytické a interpretačné zručnosti
- tvorivé zručnosti
- informačné zručnosti
- rozvoj čitateľských zručností (čitateľská gramotnosť),
- kladť dôraz nielen na umelecký, ale aj vecný text, zamerať sa na čítanie s porozumením nielen súvislých, ale aj nesúvislých textov (mapy, grafy a pod.) pričom sa odporúča využívať rôzne techniky, formy a stratégie čítania s porozumením (informatívne čítanie, zážitkové čítanie, dramatizácia textu)
- dôraz sa kladie na aktivitu žiaka (praktické úlohy)
- uplatňovať princíp žánrového učenia (nie sú štandardizovaní autori a diela, iba literárne žánre)

Kľúčové kompetencie: (vid' časť Slovenský jazyk)

Pedagogické stratégie – metódy a formy práce (vid' časť Slovenský jazyk)

3. Učebné zdroje

- Literárna výchova pre 5. ročník ZŠ
- Detské časopisy

- Poézia a próza v žiackej knižnici
- Internet

4. Hodnotenie predmetu (viď časť Slovenský jazyk)

5. Obsah predmetu 5. ročníka:

Vo vyučovacom predmete literatúra sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu:

- Plynulé čítanie umeleckého alebo náučného textu, analýza umeleckého textu po stylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke, čitateľská gramotnosť;

Časový rozsah výučby: 3 hodiny týždenne - 99 hodín ročne

Tematický celok	Úvod do štúdia literatúry	Časová dotácia	10
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Predmet literatúra na druhom stupni ZŠ Literatúra pre deti Pozvánka do knižnice, dobrý čitateľ Rozlíšenie prózy a poézie Verš, strofa, rým rytmus, personifikácia, prirovnanie Prierezové témy: OSR, MUV, MDV		- oboznámiť sa s predmetom literatúra, - oboznámiť sa s literatúrou určenou Detskému čitateľovi, - rozlíšiť prózu a poéziu, - ovládať pojmy: autor, spisovateľ, čitateľ, divák, text, ilustrácia, kniha, knižnica, časopis, noviny, rozhlas, televízia, film, - zvládnuť správnu techniku čítania, - vysvetliť pojem verš, strofa, rým, rytmus v súvislosti s viazanou umeleckou rečou, - vyhľadať verš, strofu v básni, - určiť slová v básni, ktoré sa rýmujú, - vysvetliť pojem personifikácia, prirovnanie a vyhľadať ich v texte.	
Tematický celok	Poézia	Časová dotácia	16
Obsahový štandard		Výkonový štandard	

Báseň ako literárny žáner Poézia nonsensu , slovné hračky, čerpanie z ľudovej slovesnosti / riekanky/. Slovenskí autori nonsensu	- vysvetliť pojem nonsens, jeho pôvod, výskyt nonsensu (nezmysel) v pôvodnej slovenskej umeleckej tvorbe, - naučiť sa jednu z básní nonsensu recitovať
---	--

Prednes básne, správna artikulácia, spisovná výslovnosť Ľudová pieseň ako prejav duchovného života každého národa, prepojenie poézie s hudbou. Veršovaná rozprávka -základné znak poézie vo veršovanej alebo prebásnenej podobe rozprávky (verš, strofa, rým, rytmus) Zdrobnenina ako štylistický prostriedok Rytmus ako metrická vlastnosť, rytmická zviazanosť reči na princípe striedania prízvučných a neprízvučných slabík. Refrén Zľudovená pieseň Prierezové témy: OSR, MUV, MDV	spamäti, - definovať ľudovú pieseň ako žáner patriaci k poézii, - rozlíšiť druhy ľudových piesní na základe ich obsahu, - vysvetliť pojem koleda, - vysvetliť pojem rytmus, - nájsť refrén v piesni, - nájsť v ľudových piesňach prirovnania, zdrobneniny, - určiť základný rozdiel medzi ľudovou a zľudovenou piesňou, - poznať znaky veršovanej rozprávky.		
Tematický celok	<u>Próza</u>	Časová dotácia	58
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Rozprávka -ľudová rozprávka ako prozaický Žáner ľudovej slovesnosti Hlavné znaky rozprávky, delenie rozprávok Hlavná a vedľajšie postavy, dialóg Zberatelia ľudových rozprávok – slovenskí i inonárodní Odsek, nadpis, kapitola, téma, hlavná myšlienka Kratšie formy ľudovej slovesnosti – príslovia, porekadlá, pranostiky, hádanky, vyčítanky Dejová osnova, reprodukcia textu Autorská rozprávka Moderná rozprávka Prierezové témy: MUV, MDV, OŽaZ Divadelná hra ako prozaické dielo		- vyhľadať v texte hlavné znaky rozprávky, - charakterizovať ľudovú rozprávku ako súčasť ľudovej slovesnosti, - poznať znaky ľudovej rozprávky, delenie, zberateľov, názvy rozprávok, - poznať hlavnú postavu a vedľajšie postavy, vysvetliť pojem dialóg, - rozlíšiť tému a hlavnú myšlienku, poznať význam menších častí prozaického diela, - poznať kratšie formy ľudovej slovesnosti, - vysvetliť rozdiel medzi autorskou a ľudovou rozprávkou, - poznať najznámejšieho svetového autora rozprávok, - vedieť určiť spoločné a odlišné znaky	

Bábková hra, bábkoherec, animácia, maňuškové divadlo, javajkové divadlo, marionetové divadlo	veršovanej a prozaickej rozprávky, - vysvetliť pojem moderná rozprávka, - poznať autorov slovenskej modernej
---	---

Inscenácia Tvorcovia divadelnej hry Filmová rozprávka, televízna rozprávka scenár, režisér, herec, zvukové efekty, ich podiel na vzniku jednotlivých dramatických žánrov Prierezové témy: ENV, OSR, MDV Povešť ako prozaický útvar – delenie povestí (ľudová, autorská) Štylistická a kompozičná stránka povesti Legenda ako prozaický útvar Komiks - literárny žánrer	rozprávky, - charakterizovať divadelnú hru, - vysvetliť pojmy viažuce sa k bábkovej hre, - poznať filmovú a televíznu rozprávku, - zdramatizovať literárny text v podobe jednoduchého scenára, - vysvetliť rozdiel medzi prozaickým textom a jeho zdramatizovanou podobou, - vysvetliť rozdiely medzi povestou a rozprávkou, - priradiť povesti k jednotlivým druhom, - rozlíšiť ľudové a autorské povesti, - vysvetliť termín legenda, - odlíšiť legendu od rozprávky a od povesti, - rozlíšiť legendy podľa pôvodu, - vysvetliť komiks ako žánrer s epickým dejom, - vysvetliť pôvod komiksu, - vytvoriť komiks		
Tematický celok	<u>Náučná literatúra</u>	Časová dotácia	10
Obsahový štandard	Výkonový štandard		
Odborná literatúra, odlišnosť od umeleckého textu Využívanie odbornej terminológie Náučný slovník, heslo, usporiadanie hesiel Encyklopédia na internete Prierezové témy: OSR, MDV	- vysvetliť pojem náučná(odborná) literatúra, encyklopédia, - vysvetliť, ako sú zoradené informácie v encyklopédii, - vymenovať druhy encyklopédií podľa obsahu, - vyhľadať informácie podľa hesiel, - vybrať vhodné informácie z najväčšej encyklopédie na svete – na internete Wikipédia - pri riešení konkrétnej úlohy		
Tematický celok	<u>Záverečná hodina</u>	Časová dotácia	5

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Upevnenie a overenie vedomostí	- upevniť a systematizovať získané vedomosti a zručnosti.

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj - OSR

Environmentálna výchova – ENV

Multikultúrna výchova – MUV

Mediálna výchova - MDV

Ochrana života a zdravia - OŽaZ

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – TPPZ

Finančná gramotnosť - FGR

Predmet: *Slovenský jazyk a literatúra*

Ročník: šiesty

Časť: Slovenský jazyk

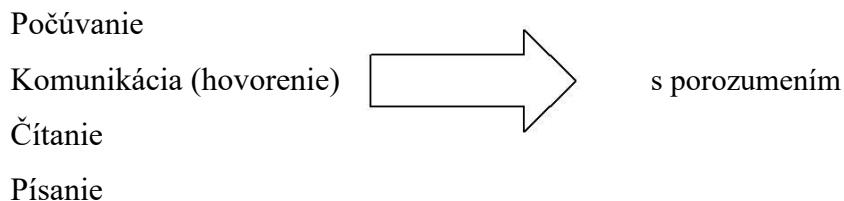
1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka a literatúry na 2. Stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopností a to na úrovni ústnej i písomnej. Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie.

Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Je nesporné, že úroveň výsledkov vyučovania slovenčiny v praktickom živote nie je uspokojivá, ba ovládanie jazyka nie je na patričnej úrovni. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Zmeny v chápaní zložky literárnej výchovy sa tiež uberajú dvoma paralelnými cestami. Jednak je potrebné nanovo ustanoviť ciele a výkonové štandardy pre oblasť kognitívneho rozvoja, ktorá je dobre stabilizovaná, preto aj dobre pripravená na nevyhnutný vývoj a potrebné zmeny, a jednak vziať do úvahy aj afektívne osobnostné prvky, ktoré sa „tlačia“ do inovovaného didaktického systému literárnej výchovy, kde však vyvolávajú spomínané napätie medzi svojou internou a psychickou podstatou, racionálnou prezentáciou v pedagogickej teórii a konkretizovanou podobou vo forme regulatívnych nástrojov v školskej vzdelávacej praxi. Nejde teda o schopnosť plynulo čítať slová a vety, ale skôr o pochopenie textu ako celku.

Členenie vzdelávacej oblasti podľa kľúčových jazykových kompetencií, t. j. podľa procesov, ktoré sa nimi rozvíjajú:

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- podpore sebadôvery každého žiaka;
- osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v socio-kultúrnom prostredí;
- príprave všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, pluralizmu a kultúrnej otvorenosti;
- zaručeniu rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov;
- pochopeniu vzdelávania v príslušnom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania;
- vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku k získavaniu a odovzdávaniu informácií, k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov,
- zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie;
- nadobudnutiu vzťahov k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických cítení a vnímaní;

- pestovaníu vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami, prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka,
- k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 2. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči,
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej,
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma,
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka,
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme,
- prehĺbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa,
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme,
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Kľúčové kompetencie

Poznávacie a rečové kompetencie

Komunikačné zručnosti

- Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
- Efektívna a asertívna komunikácia.
- Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Informačné zručnosti

- Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.
- Vyhľadávať, spracúvať a používať informácie z literárnych prameňov a internetu, z prezentácií, pracovných listov.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- Na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť definície nových javov.

- Aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty.
- Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické a syntetické zručnosti

- Jazykovú analýzu textu.
- Odlíšiť umelecký a vecný text.
- Odlíšiť texty z hľadiska slohových postupov a slohových útvarov/žánrov.

Tvorivé zručnosti

- Vytvoriť vlastný text na základe dodržiavania stanoveného slohového útvaru/žánru, slohového postupu, jazykového štýlu.
- Ústne prezentovať vlastný text.
- Napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
- Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

- Pri ústnom prejave uplatňovať prozodické javy.
- Pri ústnom prejave primerane uplatňovať mimojazykové prostriedky.
- Reprodukovať umelecký aj vecný text.

Pedagogické stratégie – metódy a formy práce

Metódy: výkladovo-ilustratívne, výkladovo – problémové, heuristické, výskumné

Formy: rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, práca s IKT, frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie, vychádzka, návšteva múzea

3. Učebné zdroje

- učebnica Slovenský jazyk 6.ročník - Dr. Jarmila Krajčovičová
Dr. Jana Kesselová
- internet
- CD na precvičovanie pravopisu
- žiacka knižnica

4. Kritéria a stratégie hodnotenia

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na

hodnotenie žiakov ZŠ známkou výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5) vo všetkých troch zložkách predmetu. Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty a iné formy samostatnej práce žiakov a schopnosti práce žiakov.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných kontrolných diktátov a písomných prác (kontrolné slohové práce), ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku.

Kritéria hodnotenia diktátov podľa stupnice:	0 -1 chyba – 1
	2 -3 chyby - 2
	4 -7 chýb - 3
	5 – 10 chýb- 4
	11 a viac - 5

Hodnotenie tematických previerok:	100 – 90% - 1
	89 – 75% - 2
	74 – 50% - 3
	49 – 25% - 4
	24 – 0% - 5

Hodnotenie školských slohových písomných prác : známka je vyjadrená slovne – výborný..., známka vyjadruje hodnotenie dodržania slohového útvaru, slohového postupu, štylizácie, pravopisu, estetickej úpravy textu.

- V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra.
- Hodnotenie bude rešpektovať žiakove vedomosti a schopnosti, kreativitu, prácu s informáciami, samostatnosť, úspešnosť, spoluprácu .

- Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v rámci jednotlivých zložiek predmetu : jazyková, slohová a literárna zložka, ktoré sú v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

Hodnotí sa schopnosť používať osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách.

- Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra je obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, stylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom (ústnom) prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania spisovného jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

4. Obsah predmetu 6. ročníka:

Vo vyučovacom predmete slovenský jazyk sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu:

- oblasť produktívnych komunikačných jazykových činností a stratégií, najmä rozvoj tvorby jazykových prejavov - adekvátne komunikácia s prihliadnutím na komunikačnú situáciu, písanie, čitateľská gramotnosť;

Časový rozsah výučby: 4 hod. týždenne – 132 hod. ročne

Tematický celok	Úvod do vyučovania predmetu	Časová dotácia	11
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Organizačné pokyny, oboznámenie sa s obsahom učiva 6. ročníka. Opakovanie učiva 5. roč.		oboznámiť sa s obsahom vyučovacieho predmetu a so základnými požiadavkami; - žiak ovláda a vie aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti osvojené v 5. ročníku (opis, rozprávanie, predložková väzba, interview, synonymá, antonymá,	
Tematický celok	Zvuková rovina jazyka a pravopis	Časová dotácia	3
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
<u>Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov</u> - <i>prízvuk, prízvuk v slovenčine, melódia vety, prízvučná a neprízvučná slabika, rytmus, tempo, sila hlasu, prestávka,</i>		- vedieť vymenovať prozodické javy, ich stručná charakteristika a význam; - samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých	

<i>interpunkčné znamienka, úvodzovky</i> v priamej reči, čiarka a zásady jej písania v súvetí (informatívne). Prierezové témy: OSR, MUV, MDV	obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam žiaka; - správne intonovať všetky druhy viet; - vedieť zásady písania úvodzoviek v priamej reči pri rôznej typológii priamej
---	---

		reči, základné funkcie čiarky, čiarka pri oddeľovaní oslovenia.	
Tematický celok	<u>Významová / lexikálna rovina jazyka</u>	Časová dotácia	9
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov: <i>slovná zásoba, členenie slovnej zásoby, spisovné a nespisovné slová, slang, dialekt, neutrálna a citovo-zafarbená slová.</i> Prierezové témy: OSR, MUV Práca so slovníkom (synonymický, pravopisný, frazeologický, slovník cudzích slov, elektronický) Tvorenie slov: odvodzovaním (predponami, príponami), skladaním. Prierezové témy: OSR, MDV, MUV		- systematizovať vedomosti z nižších ročníkov, vedieť definície slovná zásoba, knižné – s uvedením príkladov, hodnotenie slov z hľadiska spisovnosti, charakteristika miestneho nárečia; - vedieť si správne vybrať jazykovednú príručku na overenie významu slov, poznať typy slovníkov - pravopisný, synonymický, frazeologický, samostatne pracovať so slovníkmi, rozširovať individuálnu slovnú zásobu; - vysvetliť pojmy: tvorenie slov odvodzovaním, prípona, predpona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo, tvorenie slov skladaním a uviesť príklady.	
Tematický celok	<u>Tvaroslovná/morfologická rovina jazyka</u>	Časová dotácia	39
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Aktivizácia vedomostí <u>Podstatné mená:</u> - charakteristika podstatných mien, - skloňovanie, gramatické kategórie, vzory (fixácia a rozširovanie vedomostí), - rozdiel medzi abstraktnými a konkrétnymi pod. menami, zásady písania		- poznať termíny GK, abstraktné a konkrétne pod. mená s uvedením príkladov, určovanie GK, vzorov, spisovné skloňovanie, - vedieť vyhľadať pod. mená v texte, spisovné označenie miest, ulíc, štátov, štátnych príslušníkov, výrobkov, pomenovaní...	

velkých písmen vo vlastných pod.

menách; <u>Prídavné mená:</u> - charakteristika, - rozdelenie na akostné, vzťahové a privlastňovacie prídavné mená, - gramatické kategórie, zhoda s podstatným menom v rode, čísle a páde, - charakteristika vzorov <i>pávi, matkin, otcov, cudzí</i>, skloňovanie, kategória stupňovania. <u>Zámená</u>–osobné, privlastňovacie <u>Slovesá:</u> - systematizácia vedomostí, - GK slovíes, - slovesný spôsob, pomocné slovesá, sloveso byť, zvrtné a nezvrtné slovesá, neurčitok, - jednoduchý a zložený tvar slovíes, - plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá. <u>Príslovky:</u> - systematizácia vedomostí, - druhy príslovíek: miesta, času, spôsobu, príčiny, - stupňovanie príslovíek. <u>Predložky</u> - systematizácia vedomostí,	- vysvetliť a identifikovať akostné a vzťahové prídavné mená, - ovláda určovanie gramatických kategórií príd. mien; - vysvetliť a identifikovať zvieracie a privlastňovacie prídavné mená, určiť vzory pávi, matkin, otcov, - vie rozdeliť a využiť osobné a privlastňovacie zámená, - vysvetliť a identifikovať zvrtné a nezvrtné slovesá a vie vysvetliť ich funkciu v texte, plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá a vie vysvetliť ich funkciu v texte, - definovať neurčitok, - vysvetliť a identifikovať jednoduchý a zložený tvar slovíes v texte, - vie identifikovať oznamovací, rozkazovací, podmienovací spôsob slovesa a chápe jeho funkciu v texte, - vie identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny a vysvetliť ich funkciu v texte, - vie stupňovať príslovky, - vie k pádom priradovať vhodné predložky
---	---

- väzba s pádom, vokalizácia. <u>Citoslovčia</u> Prierezové témy: OSR, MDV		- rozumie termínu vokalizácia - ovláda zákl. informácie o citoslovciach, vie ich vyhľadať v texte a určiť ich druh.	
Tematický celok	<u>Syntaktická (skladobná) rovina</u>	Časová dotácia	12
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Charakteristika <u>vety</u> , veta podľa obsahu, slovosled, holá a rozvitá veta <u>Podmet</u> ako základný vetný člen: - vyjadrený a nevyjadrený podmet, - podmet v nominatíve, - podmet v genitíve – informatívne. <u>Prísudok</u> ako základný vetný člen: - typológia prísudku : slovesný, slovesno-menný <u>Prisudzovací sklad</u> , kategória zhody <u>Dvojčlenná veta</u> - charakteristika Prierezové témy: OSR, MDV		- vedieť identifikovať vety podľa obsahu, vyjadrovanie prostredníctvom holých i rozvitých viet, - identifikovať podmet vo vete, - vedieť identifikovať podmet a prísudok vo vete, termín prisudzovací sklad, - vymenovať typy podmetu i prísudku s príkladom, - určiť prísudok vo vete a určiť jeho typológiu; - vypísať z vety prisudzovací sklad a graficky ho znázorniť, rozumie kategórii zhoda medzi podmetom a prísudkom. - pozná základnú charakteristiku dvojčlennej vety, vie rozlíšiť jednočlennú vetu od dvojčlennej.	
Tematický celok	<u>Sloh</u>	Časová dotácia	15
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Opakovanie z nižších ročníkov – rozprávanie zážitku, opis predmetu (ústne), rozdiel medzi umeleckým a vecným textom. <u>Opisný slohový postup</u> : - prostriedky, žánre a útvary, - jazykové prostriedky statického opisu komparácia s dynamickým opisom		- rozlíšiť, porovnať a vysvetliť pojmy :statický opis, dynamický opis, - identifikovať opisný slohový postup a opis, uvedomiť si rozdiel medzi rozprávaním a opisom, vymenovať útvary opisného slohového postupu, - napísať jednoduchý opis, využiť poznatky	

informatívne.
Prierezové
témy: OSR,
MDV,FGR

z lexikológie i morfológie,

Rozprávací slohový postup : - znaky, prostriedky, útvary, typológia rozprávača, Využitie priamej reči, dodržanie časovej postupnosti, vnútorná a vonkajšia kompozícia rozprávania. Prierezové témy: OSR,FGR,MUV, MDV,ENV <u>Charakteristika</u> – vonkajšia, vnútorná Rozhovor, dialóg, argument, protiargument Prierezové témy: OSR,FGR,MUV, MDV,ENV <i>I. písomná prácu zo slohu:</i> <u>Statický opis</u> - jej analýza a oprava <i>II. písomná slohová práca-</i> <u>Rozprávanie s priamou rečou</u> - jej analýza a oprava		- vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3.osoba), - identifikovať časti vnútornej kompozície rozprávania (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie), - ovládať pojem charakteristika, s pomocou vie vytvoriť charakteristiku osoby a prezentovať ju; - žiak pozná základné prvky správne vedeného rozhovoru, dialógu, vie jednoduchým spôsobom vyjadriť svoj súhlas resp. nesúhlas a primerane vyjadriť svoj názor na určitú tému. - finančná gramotnosť - napísať primerane zložitý, spisovný, myšlienково celistvý útvar rozprávacieho slohového postupu s využitím priamej reči, veku primeranou slovnou zásobou, oživením, z pozície rozprávača v 1. i 3. osobe.	
Tematický celok	<u>Záverečné opakovanie</u>	Časová dotácia	6
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Záverečné opakovanie		- záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí podľa výkonového štandardu	
Tematický celok	<u>Projekt</u>	Časová dotácia	4
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Môj projekt Prierezové témy: OSR,FGR,MUV, MDV,ENV, TPPZ		- žiak samostatne vytvorí projekt na určitú tému a na základe získaných vedomostí	

	a zručností ho vie prezentovať
--	--------------------------------

Počet a zameranie kontrolných diktátov:

počet: 4

zameranie: zámená

zvieracie a privlastňovacie prídavné mená

slovesá

výstupný diktát

Počet a zameranie kontrolných slohových prác:

počet: 2

zameranie: Statický opis

Rozprávanie s prvkami opisu

Prierezové témy:

Forma klasického vyučovania v predmete slovenský jazyk a literatúra usiluje o včlenenie najmä týchto prierezových tém vo vstupe i pri výstupe :

Osobnostný a sociálny rozvoj - OSR

Environmentálna výchova – ENV

Multikultúrna výchova – MUV

Mediálna výchova - MDV

Ochrana života a zdravia - OŽaZ

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – TPPZ

Finančná gramotnosť - FGR

Prierezové témy sa do jednotlivých tém dopĺňajú podľa textu, s ktorým budú žiaci pracovať, prelínajú sa obsahom celého ročníka.

Predmet: *Slovenský jazyk a literatúra*

Ročník: šiesty

Časť: Literárna výchova

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu: (vid' časť Slovenský jazyk)

2. Ciele vyučovacieho predmetu: (vid' časť Slovenský jazyk)

- technika čítania a verejná prezentácia textu
- pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti
- analytické a interpretačné zručnosti
- tvorivé zručnosti
- informačné zručnosti
- rozvoj čitateľských zručností (čitateľská gramotnosť),
- kľasť dôraz nielen na umelecký, ale aj vecný text, zamerať sa na čítanie s porozumením nielen súvislých, ale aj nesúvislých textov (mapy, grafy a pod.) pričom sa odporúča využívať rôzne techniky, formy a stratégie čítania s porozumením (informatívne čítanie, zážitkové čítanie, dramatizácia textu)
- dôraz sa kladie na aktivitu žiaka (praktické úlohy)
- uplatňovať princíp žánrového učenia (nie sú štandardizovaní autori a diela, iba literárne žánre)

Kľúčové kompetencie: (vid' časť Slovenský jazyk)

Čítanie:

- zamerať svoje čítanie podľa potreby,
- pochopiť význam textu,
- pochopiť formálnu stránku textu,
- odlíšiť vetu a text,
- pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie,
- pochopiť význam lexikálnych jednotiek.

Pedagogické stratégie – metódy a formy práce(vid' časť Slovenský jazyk)

Frekventované metódy a techniky

- Rozličné formy aktívnych jazykových hier : pomenovanie súboru, dopĺňovačky, tajničky, vyrad'ovačky, reťazovky, slovné rébusy, tvorenie slov, skrývačky...
- Prenášanie informácií : reprodukcia, parafráza, transformácia textu, dopĺňanie.
- Rôzne formy dialógu.
- Využitie IKT vo vyučovaní: prezentácie pripravené učiteľom. Práca s internetom, vyhľadávanie informácií
- Opakovanie, vrátane opakovania formou testu. Fixácia učiva formou pracovných listov, testy, rozcvičky, skupinová práca...
- Vyrozprávanie príbehov na základe textov, podrobnejšia súvislá prezentácia príbehu buď učiteľom alebo žiakmi
- Otázky a odpovede, vyjadrenia: aktivity vyžadujúce okamžité vyjadrenia, voľné odpovede žiakov.
- Dramatizácia textu, hlasné čítanie, čítanie s porozumením.

3. Učebné zdroje

- Literatúra pre 6. ročník ZŠ
- Detské časopisy, slovníky, pracovné listy
- poézia a próza v žiackej knižnici
- internet, odborná literatúra, CD, DVD

4. Hodnotenie predmetu (vid' časť Slovenský jazyk)

5. Obsah predmetu 6. ročníka:

Vo vyučovacom predmete literatúra sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu:

- Plynulé čítanie umeleckého alebo náučného textu, analýza umeleckého textu po stylisticko- lexikálnej a kompozičnej stránke, čitateľská gramotnosť;

Časový rozsah výučby: 3 hodiny týždenne - 99 hodín ročne

Tematický celok	<u>Úvod do štúdia literatúry</u>	Časová dotácia	1
Obsahový štandard		Výkonový štandard	

Organizačné pokyny, oboznámenie sa s obsahom učiva 6. ročníka.		- oboznámiť žiakov s pokynmi a obsahom vyučovacích hodín.	
Tematický celok	<u>Opakovanie učiva z 5. ročníka</u>	Časová dotácia	2
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Známe všeobecné literárne pojmy <i>autor</i> (, <i>čitateľ</i> , <i>kniha</i> , <i>literatúra pre deti</i> , <i>rozhlas</i> , <i>film</i> ...) Známe literárne žánre <i>rozprávka</i> (, <i>poveš</i> , <i>legenda</i> ...) Známe literárne termíny <i>nonsens</i> (, <i>rytmus</i> , <i>refrén</i> , <i>personifikácia</i> , <i>prirovnanie</i> ...) Prierezové témy: OSR, OŽZ, FGR, MDV, MUV		- utvrdiť a vedieť definovať všeobecné literárne pojmy, - utvrdiť a vedieť definovať známe literárne žánre, - utvrdiť a vedieť definovať známe literárne termíny.	
Tematický celok	<u>Krátkie formy ľudovej slovesnosti</u>	Časová dotácia	4
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Charakterizovať rozdiely medzi <i>prísloviím</i> , <i>porekadlom</i> , <i>pranostikou</i> . Vyhľadávanie pranostík z rôznych informačných zdrojov, významová analýza krátkych prozaických textov. Vlastná tvorba. Prierezové témy: OSR, MUV, MDV, ENV		- vysvetliť a rozlíšiť pojmy <i>príslovie</i> , <i>porekadlo</i> , <i>pranostika</i> , - uviesť príklady, - definovať pojmy.	
Tematický celok	<u>Poézia</u>	Časová dotácia	19
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Identifikácia poézie ako literárnej formy básne ako literárneho žánru jednotlivých literárnych textov. Znaký poézie. <i>Verš</i> , <i>rým</i> . Analýza a interpretácia textov slovenských básnikov. Vyvodenie a definícia pojmu <i>populárna pieseň</i> , porovnanie s ľudovou piesňou		- vedieť určiť verš, strofu, rým, - vyhľadávať a určiť zdrobneninu, prirovnanie, personifikáciu, epiteton, metaforu, - chápať termín <i>rytmus</i> , - porovnať populárnu pieseň s ľudovou piesňou z hľadiska obsahu, využitia umeleckých štýlových prostriedkov,	

Vyvodenie pojmu <i>balada</i> ako epický žáner ľudovej slovesnosti, pôvodne spievaný.	- identifikovať v texte básne, populárnej piesne vyhládať a určiť jazykové
--	---

Vyvodenie hlavných znakov balady. Vyvodenie pojmu ľudová balada, umelá balada, znaky balady. Prierezové témy: ENV,OŽaZ, MUV		prostriedky, - identifikovať text ako baladu, - rozlíšiť ľudovú a umelú baladu, - určovanie kompozície žánru a umeleckých prostriedkov.	
Tematický celok	<u>Próza</u>	Časová dotácia	33
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Termín <u>báj</u> , definícia, analýza a interpretácia určených bájí Analýza a interpretácia bájí, porovnanie mytológie Grékov, Egypt'anov, Slovanov Pomocou porovnania viacerých textov charakterizovať základné znaky <u>prózy</u> . Rozdiel medzi prózou a poéziou. Čítanie s porozumením prozaického textu, analýza textov Vyvodenie pojmu <u>bájka</u> ako žánrovej formy, ktorá využíva humor a satiru. Porovnávať prozaickú a veršovanú podoby bájky. Analýza významovej roviny bájky (poučenie). Pojem <u>poviedka</u> ako žáner krátkej prózy Aplikácia literárnych pojmov - úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie ako súčasti vnútornej kompozície na základe analýzy textu Vyvodenie pojmu <u>vnútorná kompozícia literárneho diela</u> . Aplikácia literárneho pojmu <u>dialóg</u> ako Charakterizačného prostriedku literárnej postavy. Vyvodenie pojmu <u>monológ</u> a tvorba definície.		- vedieť identifikovať báj, jej znaky, získanie informácií z rôznych zdrojov, koncepcia postáv v zmysle dobra a zla, dramatizácia dialógu, vnútorná kompozícia báje, - vedieť identifikovať národnostnú príslušnosť textu báje, - odlíšiť prózu od poézie a svoje rozhodnutie zdôvodniť, - vysvetliť termín bájka, irónia, alegória, sformulovať morálne ponaučenie, - reálny základ, hlavná myšlienka, autorský rukopis, regionálne povesti, - určiť podľa stanovených kritérií poviedku, - vysvetliť pojem literárna postava, rozlíšiť hlavnú a vedľajšiu postavu, vysvetliť pojem monológ, dialóg a svoje vysvetlenie vie zdôvodniť pomocou príkladov z literárnych ukážok, - vysvetliť pojem dobrodružná literatúra, - vysvetliť pojem rozprávač a v texte, identifikovať jednotlivé formy rozprávača, - sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného textu, - rozlíšiť dramatický a prozaický text, - identifikovať v texte hry umelecké jazykové prostriedky a vysvetliť ich	

Prierezové témy: ENV,OSR, MUV	
---	--

Vyvodenie a definícia pojmu <u>dobrodružná literatúra</u>. Identifikovať základné znaky dobrodružnej literatúry porovnávaním viacerých umeleckých žánrov. Vyvodenie pojmu <u>rozprávač</u> a foriem rozprávača. Vyvodenie a definícia pojmu <u>divadelná hra</u> ako súčasť umeleckej literatúry. Aplikácia pojmu <u>dej</u> - nositeľ dramatického napätia na základe prehovorov hlavných a vedľajších postáv – monológ, dialóg. Identifikovať rozdiel medzi prozaickým literárnym textom a dramatizovanou podobou textu. Vyvodenie a definícia pojmu <u>audiálne umenie</u> pre rozhlasovú rozprávku. Konstruovať nové literárne poznatky – vyvodenie a definícia pojmu <u>dramatizácia</u>-premena prozaického textu na dramatický. Prierezové témy: OSR,FGR,MUV,MDV,ENV		význam, - aplikovať svoje znalosti o literárnej postave (hlavná, vedľajšia) v prečítanom texte a charakterizovať ju z čitateľského hľadiska, - aplikovať svoje znalosti o ľudovej alebo umelej rozprávke v rozhlasovej rozprávke, - porovnať filmové, televízne a rozhlasové spracovanie rozprávky.	
Tematický celok	<u>Dráma</u>	Časová dotácia	4
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Dráma- charakteristika lit. druhu(<i>divadelná hra, rozhlasová rozprávka, scenár, dramaturg, režisér, herec</i>) Prierezové témy: ENV,OSR,MUV,MDV, OŽaZ		- žiak ovláda charakteristiku základných pojmov súvisiacich s drámou, vie rozlíšiť dramatický text od prozaického, vie identifikovať zápletku v dramatickom texte - vie sformulovať subjektívne zhodnotiť prečítaný text.	
Tematický celok	<u>Záverečné opakovanie</u>	Časová dotácia	3
Obsahový štandard		Výkonový štandard	

Záverečné opakovanie	- záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí.
----------------------	--

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj - OSR

Environmentálna výchova – ENV

Multikultúrna výchova – MUV

Mediálna výchova - MDV

Ochrana života a zdravia - OŽaZ

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – TPPZ

Finančná gramotnosť - FGR

Prierezové témy sa do jednotlivých tém dopĺňajú podľa textu, s ktorým budú žiaci pracovať, prelínajú sa obsahom celého ročníka.

Predmet: *Slovenský jazyk a literatúra*

Ročník: siedmy

Časť: Slovenský jazyk

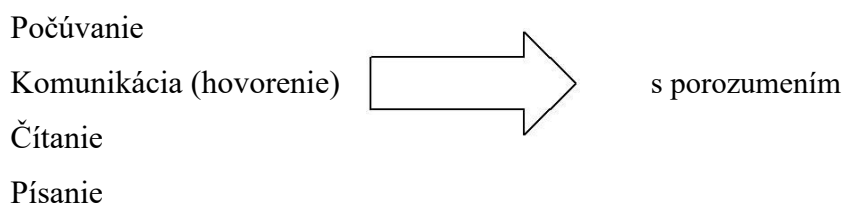
1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka a literatúry na 2. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej. Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie.

Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Je nesporné, že úroveň výsledkov vyučovania slovenčiny v praktickom živote nie je uspokojivá, ba ovládanie jazyka nie je na patričnej úrovni. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Zmeny v chápaní zložky literárnej výchovy sa tiež uberajú dvoma paralelnými cestami. Jednak je potrebné nanovo ustanoviť ciele a výkonové štandardy pre oblasť kognitívneho rozvoja, ktorá je dobre stabilizovaná, preto aj dobre pripravená na nevyhnutný vývoj a potrebné zmeny, a jednak vziať do úvahy aj afektívne osobnostné prvky, ktoré sa „tlačia“ do inovovaného didaktického systému literárnej výchovy, kde však vyvolávajú spomínané napätie medzi svojou internou a psychickou podstatou, racionálnou prezentáciou v pedagogickej teórii a konkretizovanou podobou vo forme regulatívnych nástrojov v školskej vzdelávacej praxi. Nejde teda o schopnosť plynulo čítať slová a vety, ale skôr o pochopenie textu ako celku.

Členenie vzdelávacej oblasti podľa kľúčových jazykových kompetencií, t. j. podľa procesov, ktoré sa nimi rozvíjajú:

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- podpore sebadôvery každého žiaka;
- osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v socio-kultúrnom prostredí;
- príprave všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, pluralizmu a kultúrnej otvorenosti;
- zaručeniu rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov;
- pochopeniu vzdelávania v príslušnom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania;
- vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku k získavaniu a odovzdávaniu informácií, k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov,
- zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie;
- nadobudnutiu vzťahov k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom

umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a rozvíjaní svojich emocionálnych a estetických cítení a vnímaní;

- pestovaniu vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami, prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka,
- k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 2. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči,
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej,
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma,
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka,
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme,
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa,
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme,
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Kľúčové kompetencie

Poznávacie a rečové kompetencie

Komunikačné zručnosti

- Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
- Efektívna a asertívna komunikácia.
- Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Informačné zručnosti

- Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.
- Vyhľadávať, spracúvať a používať informácie z literárnych prameňov a internetu, z prezentácií, pracovných listov.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.

- Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- Na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť definície nových javov.
- Aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty.
- Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické a syntetické zručnosti

- Jazykovú analýzu textu.
- Odlíšiť umelecký a vecný text.
- Odlíšiť texty z hľadiska slohových postupov a slohových útvarov/žánrov.

Tvorivé zručnosti

- Vytvoriť vlastný text na základe dodržiavania stanoveného slohového útvaru/žánru, slohového postupu, jazykového štýlu.
- Ústne prezentovať vlastný text.
- Napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
- Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

- Pri ústnom prejave uplatňovať prozodické javy.
- Pri ústnom prejave primerane uplatňovať mimojazykové prostriedky.
- Reprodukovať umelecký aj vecný text.

Pedagogické stratégie – metódy a formy práce:

Metódy: výkladovo-ilustratívne, výkladovo – problémové, heuristické, výskumné

Formy: rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, práca s IKT, frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie, vychádzka, návšteva múzea

3. Učebné zdroje

- učebnica Slovenský jazyk 7. ročník - Dr. Jarmila Krajčovičová
- internet
- CD na precvičovanie pravopisu
- žiacka knižnica

4. Kritéria a stratégie hodnotenia

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ známkou výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5) vo všetkých troch zložkách predmetu. Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty a iné formy samostatnej práce žiakov a schopnosti práce žiakov.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných kontrolných diktátov a písomných prác (kontrolné slohové práce), ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku.

Kritéria hodnotenia diktátov podľa stupnice:

0 - 1 chyba	– 1
2 - 3 chyby	– 2
4 - 7 chýb	- 3
8 - 10 chýb	– 4
11 – viac	- 5

Hodnotenie tematických previerok:

100 – 90%	- 1
89 – 75%	- 2
74 – 50%	- 3
49 – 25%	- 4
24 – 0%	- 5

Hodnotenie školských slohových písomných prác : známka je vyjadrená slovne – výborný..., známka vyjadruje hodnotenie dodržania slohového útvaru, slohového postupu, štylizácie, pravopisu, estetickej úpravy textu.

- V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra.
- Hodnotenie bude rešpektovať žiakove vedomosti a schopnosti, kreativitu, prácu s informáciami, samostatnosť, úspešnosť, spoluprácu .
- Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v rámci jednotlivých zložiek predmetu : jazyková, slohová a literárna zložka, ktoré sú v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

Hodnotí sa schopnosť používať osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách.

- Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra je obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom (ústnom) prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania spisovného jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

5. Obsah predmetu 7. ročníka:

Vo vyučovacom predmete slovenský jazyk sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu:

- oblasť produktívnych komunikačných jazykových činností a stratégií, najmä rozvoj tvorby jazykových prejavov - adekvátne komunikácia s prihliadnutím na komunikačnú situáciu, písanie, čitateľská gramotnosť;

Časový rozsah výučby: 4 hod. týždenne – 132 hod. ročne

Tematický celok	Úvod do vyučovania predmetu	Časová dotácia	12
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Úvodná hodina Opakovanie učiva 6. roč.		- organizačné pokyny, oboznámenie sa s obsahom učiva 7. ročníka, - upevniť vedomosti z predchádzajúceho ročníka (<i>prozodické vlastnosti reči, slovná zásoba, opis, charakteristika, pod. mená, príd. mená, príslovky</i>)	
Tematický celok	Zvuková rovina jazyka a pravopis	Časová dotácia	2
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov		- utvrdiť a aktívne využívať doterajšie poznatky z nižších ročníkov (výslovnosť, interpunkcia...)	
Tematický celok	Významová (lexikálna) rovina	Časová dotácia	13
Obsahový štandard		Výkonový štandard	

Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov Slovná zásoba - systém <u>slovnej zásoby</u>: členenie slovnej zásoby podľa častosti používania, významu, spisovnosti, podľa	- vybrať správnu jazykovú príručku na identifikáciu a overenie významu slov - používanie slovnej zásoby v asertívnej a efektívnej komunikácii (spisovné, nespisovné slová, slang, skratky, ...)
--	--

používania v istých jazykových štýloch, rozlíšenie <i>historizmov, archaizmov</i> a pomaly <i>zastarávajúcich slov, neologizmy, tvorenie a skracovanie slov.</i> Prierezové témy: ENV, OSR, MUV	- v texte rozlíšiť význam jednotlivých slov: slová spisovné, nespisovné, slangové, dialekt, hovorové, knižné, odborné... - poznať rozdiel medzi archaizmom, historizmom a zastaraným slovom - osvojiť si termín neologizmus a chápať dynamiku lexiky v súvislosti s rozvojom spoločnosti, ovládať termíny, ktoré súvisia s IKT, rozumieť významu frekventovaných cudzích slov – práca s rôznymi druhmi slovníkov - identifikovať slovotvorný základ, predponu a príponu a určiť ich funkciu pri zmene lexikálneho významu - identifikovať skratky a vysvetliť ich funkciu v texte		
Tematický celok	<u>Tvarová (morfologická) rovina</u>	Časová dotácia	36
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
<u>Aktivizácia vedomostí z tvaroslovia</u> <u>Podstatné mená:</u> - definícia – určenie pomnožného pod. mena, - rod a vzor, spisovné skloňovanie, pomnožné pod. mená. <u>Prídavné mená:</u> - rozdelenie prídavných mien, vzory, stupňovanie, pravopis. <u>Zámená:</u> - definícia zámen a ich charakteristika, - osobné základné a privlastňovacie, zvrtné		- vysvetliť a identifikovať pomnožné podstatné mená, určiť ich rod a vysvetliť ich funkciu v texte, - vysvetliť a identifikovať akostné a vzťahové prídavné mená a vysvetliť ich funkciu v texte, vysvetliť a identifikovať zvieracie a privlastňovacie prídavné mená, určiť vzory páví, matkin, otcov a vysvetliť ich funkciu v texte, - identifikovať zámená v texte, dokáže rozlíšiť druh zámena, ovládať skloňovanie,	

základné a privlastňovacie zámená,

- informatívne iné druhy zámen <u>Číslovky:</u> - definícia, skloňovanie, pravopis, delenie - základné a radové číslovky, - určité – neurčité číslovky, - vymedzenie termínu násobné číslovky, - násobné číslovky so zložkou -raz,- krát, -násobný, itý, Prierezové témy: OSR,FGR,MUV <u>Slovesá:</u> - GK, - slovesný spôsob, časovanie sloves, pomocné slovesá, časovanie slovesa byť, zvratne slovesá, jednoduchý a zložený slovesný tvar, - dokonavý a nedokonavý vid, - tykanie/vykanie <u>Príslovky:</u> druhy, stupňovanie, pravopis <u>Predložky :</u> - väzba predložiek s pádmi, spisovná pádová väzba. <u>Spojky:</u> - definícia, frekventované spojky, pravopis čiarky <u>Opakovanie učiva o slovných druhoch</u> Prierezové témy: ENV,OSR,MUV	- rozlíšiť základné a radové číslovky, ovládať základné pravopisné odlišnosti oboch skupín, ovládať skloňovanie, vedieť o neohybnosti čísloviek, rozlišovať a poznať rozdiel medzi určitými a neurčitými číslovkami, vysvetliť a identifikovať násobné číslovky, - rozlíšiť pomocné slovesá, ovládať a určiť GK sloves, odlišiť jednoduchý a zložený slovesný tvar, rozlíšiť dokonavé a nedokonavé slovesá, zmeniť vidovú formu slovesa, - identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny a vysvetliť funkciu stupňovania v texte, - určiť pád a poznať správne spisovné pádové väzby - ovládať pravopis čiarky pred spojkami - upevnenie nadobudnutých vedomostí o ohybných a neohybných slovných druhoch		
Tematický celok	<u>Syntaktická (skladobná) rovina</u>	Časová dotácia	9
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Vety: - oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie		- rozlišovať jednotlivé typy viet, určiť ich melódiu, vytvoriť a aplikovať rôzne typy	

a želacie vety,

viết,

- interpunkcia a melódia viet, forma zvolania - holá/rozvitá <u>Hlavné vetné členy.</u> <u>Podmet:</u> - nevyjadrený podmet. - podmet vyjadrený najmä pod. menom, príd. menom, zámenom a číslovkou, <u>Prísudok</u> - slovesný a slovesno-menný <u>Prisudzovací sklad</u> <u>Dvojčlenná veta:</u> - úplná a neúplná <u>Vetný základ</u> ako hlavný vetný člen. - vyjadrenie vetného základu, - jednočlenná veta slovesná - pomenovanie prírodných javov a úkazov, fyzických a duševných stavov jedno člennou vetou slovesnou - jednočlenná veta neslovesná - vetný základ vyjadrený podstatným menom a citoslovcom Prierezové témy: OSR,MUV,TPPZ - určiť podmet a prísudok v jednoduchej vete, určiť nevyjadrený podmet a slovesno-menný prísudok, vymedziť prisudzovací sklad, - určiť prisudzovací sklad v dvojčlennej vete a vetné členy, ktoré ho tvoria, respektíve v jednočlennej vete určiť vetný základ a chápať využitie jedno člennej a dvojčlennej vety, - na základe identifikácie podmetu a prísudku určiť dvojčlennú vetu, vytvoriť obidva typy dvojčlennej vety, - rozlíšiť jednočlennú vetu slovesnú a neslovesnú a určiť slovný druh, ktorým je vyjadrený vetný základ.			
Tematický celok	<u>Sloh</u>	Časová dotácia	16
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Aktivizácia vedomostí z nižších ročníkov <u>Komunikácia</u> – asertívna, efektívna komunikácia (formulovanie názoru, argumenty a protiargumenty, nácvik modelových situácií) Príhovor - téma, cieľ, adresát, odosielateľ, prostriedky.		- samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému, samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou, - poznať termín asertivita a asertívne správanie, komunikovať a vystupovať asertívne pod vedením vyučujúceho, - správne vyslovovať, uplatňovať primeranú silu hlasu a aplikovať poznatky	

o prozodických javoch vo svojom prejave,

Opis - charakteristika opisného slohového postupu, prostriedky, porovnanie <i>statického</i> a <i>dynamického</i> opisu Opis osoby – vonkajší vzhľad Charakteristika <u>umeleckého opisu</u>, výrazové prostriedky a štylistika		dokáže posúdiť a opraviť chyby v artikulácii iných osôb, - poznať a dokázať pri komunikácii, ústnom prejave použiť mimiku a gestikuláciu, vhodne vo vlastnom prejave využiť prvky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu (napr. zaujímavé myšlienky, citáty a pod.), po krátkej príprave samostatne vytvoriť príhovor, - finančná gramotnosť - porovnať a odlíšiť statický opis, dynamický opis, jednoduchý opis, rozlíšiť opisný a rozprávací slohový postup, sformulovať text – stručný opis vzhľadu osoby, - po krátkej príprave vytvoriť umelecký opis a prezentovať ho, aplikovať vedomosti z literatúry o jazykových výstavbových prostriedkoch.	
Tematický celok	Záverečné opakovanie	Časová dotácia	6
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí		- upevniť a systematizovať získané vedomosti	
Tematický celok	Projekt	Časová dotácia	5
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Môj projekt Prierezo vé témy: TPPZ		- žiak vie samostatne vytvoriť projekt na danú tému a vie ho prezentovať pred spolužiakmi	

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 7. ročníku ZŠ:

- počet: 4
- zameranie : 1. Vstupný diktát – opakovanie učiva 6. ročníka
- 2. Pomnožné podstatné mená
- 3. Číslovky - násobné

4. Spojky - interpunkcia

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 7. ročníku ZŠ:

- počet : 2

- zameranie : Umelecký opis

Dynamický opis – opis pracovnej činnosti

Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy:

Forma klasického vyučovania v predmete slovenský jazyk a literatúra usiluje o včlenenie najmä týchto prierezových tém vo vstupe i pri výstupe :

Osobnostný a sociálny rozvoj - OSR

Environmentálna výchova – ENV

Multikultúrna výchova – MUV

Mediálna výchova - MDV

Ochrana života a zdravia - OŽaZ

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – TPPZ

Finančná gramotnosť - FGR

Predmet: *Slovenský jazyk a literatúra*

Ročník: siedmy

Časť: Literárna výchova

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu: (viď časť Slovenský jazyk)

2. Ciele vyučovacieho predmetu: (viď časť Slovenský jazyk)

- technika čítania a verejná prezentácia textu
- pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti
- analytické a interpretačné zručnosti
- tvorivé zručnosti
- informačné zručnosti
- rozvoj čitateľských zručností (čitateľská gramotnosť),
- klást' dôraz nielen na umelecký, ale aj vecný text, zamerať sa na čítanie s porozumením nielen súvislých, ale aj nesúvislých textov (mapy, grafy a pod.) pričom sa odporúča využívať rôzne techniky, formy a stratégie čítania s porozumením (informatívne čítanie, zážitkové čítanie, dramatizácia textu)
- dôraz sa kladie na aktivitu žiaka (praktické úlohy)
- uplatňovať princíp žánrového učenia (nie sú štandardizovaní autori a diela, iba literárne žánre)

Kľúčové kompetencie: (viď časť Slovenský jazyk)

Čítanie:

- zamerať svoje čítanie podľa potreby,
- pochopiť význam textu,
- pochopiť formálnu stránku textu,
- odlíšiť vetu a text,

- pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie,
- pochopiť význam lexikálnych jednotiek.

Pedagogické stratégie – metódy a formy práce(viď časť Slovenský jazyk)

Frekventované metódy a techniky

- Rozličné formy aktívnych jazykových hier : pomenovanie súboru, dopĺňovačky, tajničky, vyradovačky, reťazovky, slovné rébusy, tvorenie slov, skrývačky...
- Prenášanie informácií : reprodukcia, parafráza, transformácia textu, dopĺňanie.
- Rôzne formy dialógu.
- Využitie IKT vo vyučovaní: prezentácie pripravené učiteľom. Práca s internetom, vyhľadávanie informácií
- Opakovanie, vrátane opakovania formou testu. Fixácia učiva formou pracovných listov, testy, rozcvičky, skupinová práca...
- Vyrozprávanie príbehov na základe textov, podrobnejšia súvislá prezentácia príbehu buď učiteľom alebo žiakmi
- Otázky a odpovede, vyjadrenia: aktivity vyžadujúce okamžité vyjadrenia, voľné odpovede žiakov.
- Dramatizácia textu, hlasné čítanie, čítanie s porozumením.

3. Učebné zdroje

- Literárna výchova pre 7. ročník ZŠ
- Detské časopisy, slovníky, pracovné listy
- poézia a próza v žiackej knižnici
- internet, odborná literatúra, CD, DVD

4. Hodnotenie predmetu (viď časť Slovenský jazyk)

5. Obsah predmetu 7. ročníka:

Vo vyučovacom predmete literatúra sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu:

- Plynulé čítanie umeleckého alebo náučného textu, analýza umeleckého textu po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke, čitateľská gramotnosť;

Časový rozsah výučby: 3 hodiny týždenne - 99 hodín ročne

Tematický celok	<u>Úvod do štúdia literatúry</u>	Časová dotácia	1
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Organizačné pokyny, oboznámenie sa - oboznámiť žiakov s pokynmi a obsahom s obsahom učiva 6. ročníka. Prierezové témy: OSR		vyučovacích hodín.	
Tematický celok	<u>Opakovanie učiva zo 6. ročníka</u>	Časová dotácia	3
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Aktivizácia vedomostí z nižších ročníkov – všeobecné literárne pojmy, odborné literárne termíny, známe literárne útvary a žánre. Prierezové témy: OSR, MDV, MUV		- ovládať príslovie, porekadlo, pranostika, báseň, balada, báj, bájka, populárna pieseň, poviedka, personifikácia, epiteton, alegória, irónia, satira, rým, vnútorná kompozícia diela, termín dobrodružná literatúra...	
Tematický celok	<u>Anekdoty</u>	Časová dotácia	1
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Anekdota, anekdoty o známych osobnostiach. Prierezové témy: OSR, MUV, MDV, ENV		- vysvetliť termín anekdota, ovládať definíciu, rozlíšiť anekdotu, ovládať termín pointa.	
Tematický celok	<u>Poézia</u>	Časová dotácia	14
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Štýl tvorby slovenských spisovateľov Analýza a interpretácia básní, poézia, striedavý rým. Vonkajšia kompozícia básne, metrika, štylistika básne, obkročný rým, sonet, básnická otázka. Dielo a rukopis významných slovenských básnikov. Populárna pieseň, autori. Prierezové témy: OSR, ENV, MDV, OZaŽ, FGR		- odlíšiť poéziu a prózu, poznať termíny verš, rým, strofa, refrén, zdobenina, idea, epiteton, personifikácia, prirovnanie - rozlíšiť striedavý a združený a obkročný rým, - vysvetliť slovnú hru v básni, ideu básne, - určiť sonet, - chápať princíp básnickej otázky, - ovládať tvorbu slovenských básnikov, ich literárny rukopis,	

- definovať metaforu,

- poznať základné fakty o úsilí a výsledkoch

hnutia štúrovcov, poznať motív hrdinu

		a Jánošíka v štúrovskom programe, - poznať princíp epickej básne, - podrobne ovládať spôsob literárneho vyjadrenia Hviezdoslava, poznať jeho tvorbu, - určiť žáner populárna pieseň, poznať predstaviteľov, témy a odlišnosti spôsobu vyjadrenia	
Tematický celok	<u>Próza</u>	Časová dotácia	39
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Novela, poviedka Dobrodružná literatúra Western Robinsonáda Detektívna literatúra, detektív Fantasy literatúra Kompozícia, rozprávač, analýza a interpretácia. Prierezové témy: ENV, OSR, MUV, MDV, OŽaZ		- ovládať charakteristiku žánru novela a poviedka, s pomocou učiteľa rozlíšiť poviedku a novelu, ovládať vnútornú kompozíciu novely, - rozlíšiť v texte pod vedením učiteľa dobrodružné a historické motívy, - pod vedením učiteľa analyzovať text, poznať jeho kompozíciu, - vysvetliť termín western, charakterizovať hrdinov, - vysvetliť princípy žánru robinsonáda, reprodukovať text, - dokázať zvoliť text, vyjadriť svoje pocity z prečítaného textu, text reprodukovať, pomenovať tému, pomenovať časti textu a kompozíciu, - poznať princíp výstavby textu detektívky, charakterizovať hrdinov, - ovládať termín dievčenský román, poznať jeho témy, vymenovať autorky, podľa kľúčového úryvku určiť typ literatúry, - dokázať obhájiť žánrové zaradenie	

	i typológiu literatúry po prečítaní úryvku,
--	---

		vyjadriť pocity z prečítaného textu, opísať postavy a zaujať stanovisko k tematizovaným problémom, - pod vedením učiteľa pracovať s textom	
Tematický celok	<u>Dramatické umenie</u>	Časová dotácia	5
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Dráma, dramatické žánre Rozhlasová hra Film, filmové umenie. Prierezové témy: OSR, MDV, MUV, ENV, OŽaZ		- osvojiť základné informácie o histórii filmu, filmové ocenenie Zlatý glóbus, Oscar, poznať začiatok národnej kinematografie, - ovládať pojem scenár, rozlíšiť literárny a technický scenár, - vysvetliť princíp a odlišnosť filmu, rozhlasovej a televíznej hry.	
Tematický celok	Záverečné opakovanie	Časová dotácia	3
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí.		- upevniť a systematizovať získané vedomosti a zručnosti.	

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj - OSR

Environmentálna výchova – ENV

Multikultúrna výchova – MUV

Mediálna výchova - MDV

Ochrana života a zdravia - OŽaZ

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – TPPZ

Finančná gramotnosť - FGR

Prierezové témy sa do jednotlivých tém dopĺňajú podľa textu, s ktorým budú žiaci pracovať, prelínajú sa obsahom celého ročníka.

Predmet: *Slovenský jazyk a literatúra*

Ročník: ôsmy

Časť: Slovenský jazyk

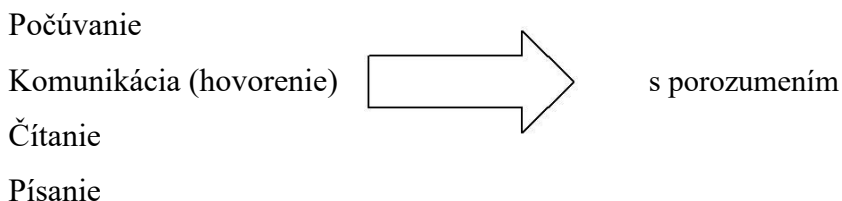
1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka a literatúry na 2. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopností a to na úrovni ústnej i písomnej. Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovou zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie.

Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Je nesporné, že úroveň výsledkov vyučovania slovenčiny v praktickom živote nie je uspokojivá, ba ovládanie jazyka nie je na patričnej úrovni. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Zmeny v chápaní zložky literárnej výchovy sa tiež uberajú dvoma paralelnými cestami. Jednak je potrebné nanovo ustanoviť ciele a výkonové štandardy pre oblasť kognitívneho rozvoja, ktorá je dobre stabilizovaná, preto aj dobre pripravená na nevyhnutný vývoj a potrebné zmeny, a jednak vziať do úvahy aj afektívne osobnostné prvky, ktoré sa „tlačia“ do inovovaného didaktického systému literárnej výchovy, kde však vyvolávajú spomínané napätie medzi svojou internou a psychickou podstatou, racionálnou prezentáciou v pedagogickej teórii a konkretizovanou podobou vo forme regulatívnych nástrojov v školskej vzdelávacej praxi. Nejde teda o schopnosť plynulo čítať slová a vety, ale skôr o pochopenie textu ako celku.

Členenie vzdelávacej oblasti podľa kľúčových jazykových kompetencií, t. j. podľa procesov, ktoré sa nimi rozvíjajú:

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- podpore sebadôvery každého žiaka;
- osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v socio-kultúrnom prostredí;
- príprave všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, pluralizmu a kultúrnej otvorenosti;
- zaručeniu rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov;
- pochopeniu vzdelávania v príslušnom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania;
- vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku k získavaniu a odovzdávaniu informácií, k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov,
- zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie;
- nadobudnutiu vzťahov k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických cítení a vnímaní;

- pestovaníu vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami, prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka,
- k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 2. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči,
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej,
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma,
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka,
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme,
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa,
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme,
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Kľúčové kompetencie

Poznávacie a rečové kompetencie

Komunikačné zručnosti

- Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
- Efektívna a asertívna komunikácia.
- Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Informačné zručnosti

- Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.
- Vyhľadávať, spracúvať a používať informácie z literárnych prameňov a internetu, z prezentácií, pracovných listov.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- Na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť definície nových javov.

- Aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty.
- Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické a syntetické zručnosti

- Jazykovú analýzu textu.
- Odlíšiť umelecký a vecný text.
- Odlíšiť texty z hľadiska slohových postupov a slohových útvarov/žánrov.

Tvorivé zručnosti

- Vytvoriť vlastný text na základe dodržiavania stanoveného slohového útvaru/žánru, slohového postupu, jazykového štýlu.
- Ústne prezentovať vlastný text.
- Napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
- Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

- Pri ústnom prejave uplatňovať prozodické javy.
- Pri ústnom prejave primerane uplatňovať mimojazykové prostriedky.
- Reprodukovať umelecký aj vecný text.

Pedagogické stratégie – metódy a formy práce:

Metódy: výkladovo-ilustratívne, výkladovo – problémové, heuristické, výskumné

Formy: rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, práca s IKT, frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie, vychádzka, návšteva múzea

3. Učebné zdroje

- učebnica Slovenský jazyk 8. ročník - Dr. Jarmila Krajčovičová
Dr. Jana Kesselová
- internet
- CD na precvičovanie pravopisu
- žiacka knižnica

4. Kritéria a stratégie hodnotenia

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ známkou výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5) vo všetkých troch zložkách predmetu. Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty a iné formy samostatnej práce žiakov a schopnosti práce žiakov.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných kontrolných diktátov a písomných prác (kontrolné slohové práce), ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku.

Kritéria hodnotenia diktátov podľa stupnice: 0 -1 chyba – 1

2 - 3 chyby – 2

4 - 7 chýb - 3

8 - 10 chýb - 4

11 – viac - 5

Hodnotenie tematických previerok: 100 – 90% - 1

89 – 75% - 2

74 – 50% - 3

49 – 25% - 4

24 – 0% - 5

Hodnotenie školských slohových písomných prác : známka je vyjadrená slovne – výborný..., známka vyjadruje hodnotenie dodržania slohového útvaru, slohového postupu, štylizácie, pravopisu, estetickej úpravy textu.

- V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra.
- Hodnotenie bude rešpektovať žiakove vedomosti a schopnosti, kreativitu, prácu s informáciami, samostatnosť, úspešnosť, spoluprácu .
- Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v rámci jednotlivých zložiek predmetu : jazyková, slohová a literárna zložka, ktoré sú v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

Hodnotí sa schopnosť používať osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách.

- Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra je obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, stylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom (ústnom) prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania spisovného jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

5. Obsah predmetu 8. ročníka:

Vo vyučovacom predmete slovenský jazyk sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu:

- oblasť produktívnych komunikačných jazykových činností a stratégií, najmä rozvoj tvorby jazykových prejavov - adekvátne komunikácia s prihliadnutím na komunikačnú situáciu, písanie, čitateľská gramotnosť;

Časový rozsah výučby: 4 hod. týždenne – 132 hod. ročne

Tematický celok	Úvod do vyučovania predmetu	Časová dotácia	9
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Úvodná hodina Opakovanie učiva zo 6. a 7. roč. – <i>slovná zásoba, druhy slovníkov, pravopis slovných druhov, príhovor, opis</i>		- organizačné pokyny, oboznámenie sa s obsahom učiva 8. ročníka, - upevni a systematizovať vedomosti z predchádzajúceho ročníka.	
Tematický celok	Zvuková rovina jazyka a pravopis	Časová dotácia	2
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov: intonácia a interpunkcia, prístavok, oslovenie, písanie bodky za skratkou. Prierezové témy: OSR, MDV, MUV		- utvrdiť a aktívne využívať doterajšie poznatky z nižších ročníkov (výslovnosť, suprasegmentálne javy, interpunkcia, aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu.	

Tematický celok	<u>Významová (lexikálna) rovina</u>	Časová dotácia	8
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov Slovná zásoba - systematizácia: - spôsoby obohacovania slovnej zásoby,		- Vysvetliť pojmy: odvodené slovo, synonymum, antonymum, ustálené slovné spojenie, - vysvetliť pojmy: Tvorenie slov	

tvorenie slov, preberanie slov - slová cudzieho pôvodu – pravopis, výslovnosť, predpony a prípony v slovách cudzieho pôvodu Nepriame pomenovania – metafora, metonymia, personifikácia Jednoslovné a viacslovné pomenovania, združené pomenovania Ustálené slovné spojenia – frazeologizmy Práca so slovníkmi – frazeologický, pravopisný, cudzích slov, synonymický, výkladový. Prierezové témy: OSR. MUV, MDV, ENV	odvodzovaním, prípona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo, tvorenie slov skladaním a uviesť príklady, - charakterizovať spôsoby obohacovania slovnej zásoby (tvorenie slov, preberanie slov) a vie tieto postupy identifikovať v texte, - ovládať pravopis a výslovnosť slov cudzieho pôvodu, poznať význam predpôn a prípon v slovách cudzieho pôvodu a vedieť ich použiť, - vymenovať nepriame pomenovania, určiť, prečo sa používajú, čo znamenajú a uviesť na ne príklady, - vyhľadať, rozlíšiť, vysvetliť funkciu a určiť význam v texte: nepriame pomenovania, metafory, metonymie, personifikácie, jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmy.		
Tematický celok	<u>Tvarová (morfologická) rovina</u>	Časová dotácia	38
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
<u>Aktivizácia vedomostí z tvaroslovia</u> <u>Ohybné slovné druhy:</u> <u>Podstatné mená:</u> - ohybnosť, - zvieracie podstatné mená mužského rodu, - podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na – r, -l, - skloňovanie podstatných mien cudzieho pôvodu /cudzie nesklonné podstatné mená/,		- aplikovať svoje vedomosti o skloňovaní podstatných mien, - identifikovať v texte zvieracie podstatné mená mužského rodu, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis, - ovládať skloňovanie zvieracích podstatných mien mužského rodu v singulári a pluráli, - identifikovať v texte neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na – r, - l,	

- skloňovanie slova „pani“

použi ť ich v správnom tvare a vysvetliť ich
pravopis,

<u>Prídavné mená:</u> - ohybnosť prídavných mien <u>Zámená:</u> - ohybnosť, skloňovanie, základný tvar, GK, -druhy zámen: základné, osobné, gramatické kategórie a vysvetliť ich privlastňovacie, opytovacie, ukazovacie, - opakovanie a upevnenie vedomostí <u>Číslovky:</u> -skloňovanie <u>Slovesá:</u> - aktivizácia vedomostí, tvar, spôsob, vid <u>Neohybné slovné druhy:</u> <u>Príslovky:</u> - aktivizácia vedomostí, stupňovanie <u>Predložky:</u> - aktivizácia vedomostí, vokalizácia, s pádom <u>Spojky:</u> - aktivizácia vedomostí, pravopis čiarky <u>Častice:</u> - neohybný slovný druh, definícia, podstata a Funkcia. Prierezové témy: OSR, MDV, MUV, OŽaZ,	- vedieť určiť vzory, skloňovanie a pravopis podstatných mien cudzieho pôvodu z textu, - osvojiť si pravidlá skloňovania slova „pani“ v rôznych postaveniach, - upevniť a systematizovať vedomosti o príd. menách z predchádzajúcich ročníkov; - identifikovať v texte zámená v rôznych tvaroch, určiť ich základný tvar a funkciu v texte, - ovládať pravopis a skloňovanie čísloviek, - určiť gramatické kategórie slovies z textu, vysvetliť a identifikovať dokonavý a nedokonavý vid slovies, odlíšiť jednoduchý a zložený tvar - identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu, príčiny, vysvetliť ich funkciu a funkciu stupňovania v texte, - určovať väzbu - určiť pád a poznať správne spisovné pádové väzby, - ovládať pravopis čiarky pred spojkami, - osvojiť si definíciu a funkciu častíc,
--	--

Vyhľadávanie častíc vo vete a v texte,

Citoslovčia:

- neohybny slovny druh, definicia, podstata a funkcia. - osvojit si definiciu a funkciu citosloviec,

vyhl'adavanie castic vo vete a v texte,

doplnit' do vety vhodne citoslovcia,

		obohatiť text (napr. rozprávanie, umelecký opis)	
Tematický celok	<u>Syntaktická (skladobná) rovina</u>	Časová dotácia	17
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Aktivizácia predchádzajúcich vedomostí zo syntaxe Hlavné vetné členy: podmet, prísudok, vetný základ (upevnenie vedomostí) Vedľajšie vetné členy: <u>Predmet</u> – väzba na sloveso <u>Prívlastok</u> – určovanie, vyjadrenie prívlastku a druh (<i>postupne rozvíjajúci prívlastok – informatívne</i>) <u>Príslovkové určenie</u> – miesta, času, spôsobu, príčiny Prisudzovací sklad		- určiť vo vete hlavné/základné a vedľajšie vetné členy a chápať využitie jednočlennej a dvojčlennej vety v umeleckom i vecnom texte, - v jednoduchých holých a rozvitých vetách správne používať základné/hlavné a vedľajšie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich významovú a gramatickú funkciu, - ovládať pojem vedľajší vetný člen a vedieť vymenovať vedľajšie vetné členy, - poznať vzťah medzi hlavným a vedľajším vetným členom v prepojení s využitím určovacieho skladu, - identifikovať vo vete predmet, určiť, ku ktorému hlavnému vetnému členu sa viaže a ako býva vyjadrený, - identifikovať vo vete prívlastok, určiť, ku ktorému hlavnému vetnému členu sa viaže a ako býva vyjadrený, - aplikovať poznatky o kategórii zhody aj medzi podmetom a prívlastkom, - vedieť rozlíšiť zhodný a nezhodný prívlastok, - identifikovať vo vete príslovkové určenie, určiť, ku ktorému hlavnému vetnému členu sa viaže a ako býva vyjadrené,	

Jednoduché súvetie – prirad'ovacie, podrad'ovacie Druhy jednoduchých súvetí – informatívne. Prierezové témy: OSR, MUV, MDV, ENV, OŽaZ	- poznať príslovkové určenie: miesta, času, spôsobu a príčiny a dokázať tvoriť vety s jednotlivými druhmi príslovkového určenia - poznať rozdiel medzi jednoduchou vetou a súvetím - v texte identifikovať jednoduché súvetia a chápať ich využitie v umeleckom i vecnom texte - tvoriť jednoduché súvetia s rôznou modalitou, dodržiavať správny slovosled a správne používať interpunkčné znamienka - vedieť určiť vzťah medzi vetami v súvetí - určiť druh súvetia – prirad'ovacie, podrad'ovacie
---	---

Tematický celok	<u>Sloh</u>	Časová dotácia	19
------------------------	-------------	-----------------------	-----------

Obsahový štandard	Výkonový štandard
--------------------------	--------------------------

Aktivizácia vedomostí z nižších ročníkov Komunikácia, debata, diskusia Slohové postupy – informačný, opisný, rozprávací, výkladový Zhustený obsah textu – výťah Prihláška – informovaný slohový postup Slávnostný príhovor Úvaha Rozprávanie- vnútorná kompozícia rozprávania (úvod, zápleтка, vyvrcholenie obrat – rozuzlenie) Aktivizácia vedomostí o vnútornej kompozícii diela. Prierezové témy: OSR, MUV, MDV, ENV	- aktívne využívať prozodické vlastnosti reči v ústnom prejave, - vymenovať a definovať jednotlivé slohové postupy, - poznať pravidlá, ktoré vedú k úspešnej komunikácii, vedieť definovať debatu, v rámci skupiny uskutočniť debatu o aktuálnom probléme, - objektívne podložiť pravdivosť vlastných argumentov, - vhodne využívať vo svojom prejave nadobudnuté poznatky z lexikológie a morfológie, - vo vlastnom prejave samostatne vhodne
--	---

	využiť informácie alebo jazykové výrazové prostriedky	získané	z rôznych
--	--	---------	-----------

	informačných zdrojov, - ako odosielateľ tvoriť vhodné ústne i písomné prejavy s prihliadnutím na adresáta - aplikovať nadobudnuté poznatky z lexikológie, morfológie, syntaxe a pravopisu v jednotlivých slohových útvaroch - vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska vzhľadom na komunikačnú situáciu - na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohových útvaroch/ žánroch: výťah, prihláška, úradný/ štrukturovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav, - utvoriť výťah z aktuálneho textu dennej tlače, - definovať prihlášku a dokázať správne vyplniť formulár prihlášky v elektronickej i papierovej podobe, - samostatne vytvoriť slávnostný príhovor a dokázať ho odprezentovať - identifikovať všetky časti vnútornej kompozície umeleckého textu (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie) - aplikovať znalosti a charakterizovať rozdiely vo formálnej úprave nasledujúcich slohových útvarov/žánrov: výťah, prihláška, úradný/štrukturovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav - identifikovať odlišné, resp. spoločné
--	---

		kompozičné znaky nasledovných slohových útvarov/žánrov: slávnostný prihovor, prejav, výklad - po krátkej príprave vytvoriť text pomocou ktoréhokoľvek slohového postupu a zosúladiť ho s témou písania a svoje rozhodnutie zdôvodniť - transformovať text z jedného slohového žánru do druhého - finančná gramotnosť	
Tematický celok	Záverečné opakovanie	Časová dotácia	6
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí Projekt. Prierezové témy: TPPZ, FGR		- upevniť a systematizovať získané vedomosti - žiak samostatne vytvorí projekt na danú tému a vie ho patrične prezentovať	

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 8. ročníku ZŠ:

- počet: 5
- zameranie : 1. Vstupný diktát – opakovanie učiva 7. ročníka
- 2. Zvieracie podstatné mená mužského rodu
- 3. Neživotné podstatné mená v mužskom rode zakončené na –r, -l,
cudzie nesklonné podstatné mená
- 4. Jednoduché súvetie, interpunkcia, spojky
- 5. Výstupný diktát – učivo 8. ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 8. ročníku ZŠ:

- počet : 2
- zameranie : Slávnostný prejav
Úvaha

Prierezové témy:

Forma klasického vyučovania v predmete slovenský jazyk a literatúra usiluje

o včlenenie najmä týchto prierezových tém vo vstupe i pri výstupe :

Osobnostný a sociálny rozvoj - OSR

Environmentálna výchova – ENV

Multikultúrna výchova – MUV

Mediálna výchova - MDV

Ochrana života a zdravia - OŽaZ

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – TPPZ

Finančná gramotnosť - FGR

Prierezové témy sa do jednotlivých tém dopĺňajú podľa textu, s ktorým budú žiaci pracovať, prelínajú sa obsahom celého ročníka.

Predmet: *Slovenský jazyk a literatúra*

Ročník: ôsmy

Časť: Literárna výchova

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu: (vid' časť Slovenský jazyk)

2. Ciele vyučovacieho predmetu: (vid' časť Slovenský jazyk)

- technika čítania a verejná prezentácia textu
- pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti
- analytické a interpretačné zručnosti
- tvorivé zručnosti
- informačné zručnosti
- rozvoj čitateľských zručností (čitateľská gramotnosť),
- kladť dôraz nielen na umelecký, ale aj vecný text, zamerať sa na čítanie s porozumením nielen súvislých, ale aj nesúvislých textov (mapy, grafy a pod.) pričom sa odporúča využívať rôzne techniky, formy a stratégie čítania s porozumením (informatívne čítanie, zážitkové čítanie, dramatizácia textu)
- dôraz sa kladie na aktivitu žiaka (praktické úlohy)
- uplatňovať princíp žánrového čúenia (nie sú štandardizovaní autori a diela, iba literárne žánre)

Kľúčové kompetencie: (vid' časť Slovenský jazyk)

Čítanie:

- zamerať svoje čítanie podľa potreby,
- pochopiť význam textu,
- pochopiť formálnu stránku textu,
- odlíšiť vetu a text,
- pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie,

- pochopiť význam lexikálnych jednotiek.

Pedagogické stratégie – metódy a formy práce(viď časť Slovenský jazyk)

Frekventované metódy a techniky

- Rozličné formy aktívnych jazykových hier : pomenovanie súboru, dopĺňovačky, tajničky, vyrad'ovačky, reťazovky, slovné rébusy, tvorenie slov, skrývačky...
- Prenášanie informácií : reprodukcia, parafráza, transformácia textu, dopĺňanie.
- Rôzne formy dialógu.
- Využitie IKT vo vyučovaní: prezentácie pripravené učiteľom. Práca s internetom, vyhľadávanie informácií
- Opakovanie, vrátane opakovania formou testu. Fixácia učiva formou pracovných listov, testy, rozcvičky, skupinová práca...
- Vyrozprávanie príbehov na základe textov, podrobnejšia súvislá prezentácia príbehu buď učiteľom alebo žiakmi
- Otázky a odpovede, vyjadrenia: aktivity vyžadujúce okamžité vyjadrenia, voľné odpovede žiakov.
- Dramatizácia textu, hlasné čítanie, čítanie s porozumením.

3. Učebné zdroje

- Literatúra pre 8. ročník ZŠ
- Detské časopisy, slovníky, pracovné listy
- poézia a próza v žiackej knižnici
- internet, odborná literatúra, CD, DVD

4. Hodnotenie predmetu (viď časť Slovenský jazyk)

5. Obsah predmetu 8. ročníka:

Vo vyučovacom predmete literatúra sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu:

- Plynulé čítanie umeleckého alebo náučného textu, analýza umeleckého textu po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke, čitateľská gramotnosť;

Časový rozsah výučby: 3 hodiny týždenne - 99 hodín ročne

Tematický celok	<u>Úvod do štúdia literatúry, opakovanie</u>	Časová dotácia	4
------------------------	--	-----------------------	----------

Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Organizačné pokyny, oboznámenie sa s obsahom učiva 8. ročníka. Aktivizácia vedomostí z nižších ročníkov – všeobecné literárne pojmy, odborné literárne termíny, známe literárne útvary a žánre		oboznámiť žiakov s pokynmi a obsahom vyučovacích hodín. - ovládať literárne pojmy, termíny	
Tematický celok	Lyrika /poézia/	Časová dotácia	20
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Vyvodenie a definícia pojmu lyrika ako základného literárneho druhu Základné znaky poézie v lyrických literárnych ukážkach Vonkajšia kompozícia lyrickej básne Vyvodenie a definícia pojmu aforizmus Delenie lyrickej poézie na ľúbostnú, prírodnú, reflexívnu (informatívne) a spoločenskú Populárna pieseň Prierezové témy: OSR, MUV, MDV, ENV, OŽaZ		- vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu lyrika - vyhl'adať stylisticky príznakové slová a slovné spojenia v texte, pomenovať ich literárnoteoretickým pojmom a určiť ich funkciu - vyjadriť vlastný názor na literárny text - vytvoriť definíciu pojmu aforizmus - vytvoriť definíciu pojmu poézia - vytvoriť a vysvetliť definíciu jednotlivých druhov lyriky - zaradiť literárny text k prírodnej, alebo ľúbostnej lyrike - v texte lyrickej básne určiť metonymiu, básnickú otázku a iné umelecké prostriedky - sformulovať hlavnú myšlienku lyrickej básne - porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej alebo populárnej piesne a určiť ich spoločné znaky - vytvoriť definíciu populárnej piesne, porovnanie s ľudovou piesňou - vytvoriť a vysvetliť definíciu sylabického verša	

- porovnať sylabický verš v autorskej poézii

		s veršom ľudovej piesne - vyhľadať informácie o najvýznamnejších básnikoch Štúrovej školy	
Tematický celok	<u>Epika /próza/</u>	Časová dotácia	28
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Vyvodenie a definícia pojmu epika ako základného literárneho druhu. Tri základné typy epiky – veľká, stredná a krátka Vyvodenie a definícia pojmu román a jeho jednotlivých druhov: detektívny, dobrodružný, biografický, dievčenský Vynechať časť literárnej ukážky, dotvoriť podľa vlastnej fantázie – rozvíjať štylizračné schopnosti, slovnú zásobu a plynulé rozprávanie Vyvodenie a definícia pojmu literatúra faktu Identifikovať základné znaky literatúry faktu Určiť poznávanie ako základnú funkciu literatúry faktu Vyvodenie a definícia pojmu populárno – vedecká literatúra Identifikovať v literárnych ukážkach znaky populárnosti a vedeckosti na základe štylistickej a lexikálnej výstavby textu Vlastnosti populárno – vedeckej literatúry Prierezové témy: ENV, OSR, MUV, MDV, OŽZ, FGR		- vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu epika - zaradiť prečítaný text k epickým žánrom - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu román - odlíšiť román od ostatných žánrov veršovanej a neveršovanej epiky - kriticky zhodnotiť hlavného hrdinu, jeho konanie a myslenie z vlastného pohľadu, podložiť svoje stanovisko argumentmi - na základe deja, témy, prostredia a zamerania na čitateľa určiť druh románu - vysvetliť vonkajšiu kompozíciu románu - pri práci s literárnym textom správne používať literárno – teoretické pojmy - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu literatúra faktu - identifikovať v texte charakteristické znaky literatúry faktu - v literárnej ukážke rozlíšiť fakty a umelecké prostriedky - vysvetliť rozdiel medzi fikciou v literárnom diele a literatúrou faktu - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu populárno – vedecká literatúra - identifikovať v texte charakteristické znaky populárno – vedeckej literatúry	
Tematický celok	<u>Dráma</u>	Časová dotácia	9

Obsahový štandard	Výkonový štandard
-------------------	-------------------

Konštruovanie nových literárnych poznatkov: vyvodenie a definícia pojmu dráma ako základného literárneho druhu Základné charakteristické znaky drámy neprítomný rozprávač, dialógy a monológ, veršované a neveršované Vyvodenie a definícia pojmu činohra Vyvodenie a definícia pojmov: inscenácia divadelnej, rozhlasovej alebo televíznej hry; tvorcovia – herci, režisér, scenárista, zvukári, osvetľovači, kostyméri a i. Vyvodenie a definícia pojmov: premiéra, repríza, derniéra Komparatívna analýza – porovnať divadelnú hru s filmovým, televíznym a rozhlasovým spracovaním. Prierezové témy: OSR, MUV, MDV, ENV		- vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu dráma - vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu činohra - pri čítaní textu jednotlivých postáv vyjadriť moduláciou hlasu obsah textu - uplatniť mimojazykové prvky (gestikulácia, mimika) pri prezentácii dramatického textu - transformovať dramatický literárny text na prozaický	
Tematický celok	<u>Záverečné opakovanie</u>	Časová dotácia	5
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí.		- upevniť a systematizovať získané vedomosti a zručnosti.	

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj - OSR

Environmentálna výchova – ENV

Multikultúrna výchova – MUV

Mediálna výchova - MDV

Ochrana života a zdravia – OŽZ

Finančná gramotnosť – FGR

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti - TPPZ

Prierezové témy sa do jednotlivých tém dopĺňajú podľa textu, s ktorým budú žiaci pracovať, prelínajú sa obsahom celého ročníka.

Predmet: *Slovenský jazyk a literatúra*

Ročník: deviaty

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka a literatúry na 2. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej. Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie.

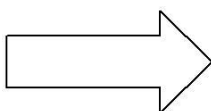
Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Je nesporné, že úroveň výsledkov vyučovania slovenčiny v praktickom živote nie je uspokojivá, ba ovládanie jazyka nie je na patričnej úrovni. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Zmeny v chápaní zložky literárnej výchovy sa tiež uberajú dvoma paralelnými cestami. Jednak je potrebné nanovo ustanoviť ciele a výkonové štandardy pre oblasť kognitívneho rozvoja, ktorá je dobre stabilizovaná, preto aj dobre pripravená na nevyhnutný vývoj a potrebné zmeny, a jednak vziať do úvahy aj afektívne osobnostné prvky, ktoré sa „tlačia“ do inovovaného didaktického systému literárnej výchovy, kde však vyvolávajú spomínané napätie medzi svojou internou a psychickou podstatou, racionálnou prezentáciou v pedagogickej teórii a konkretizovanou podobou vo forme regulatívnych nástrojov v školskej vzdelávacej praxi. Nejde teda o schopnosť plynulo čítať slová a vety, ale skôr o pochopenie textu ako celku.

Členenie vzdelávacej oblasti podľa kľúčových jazykových kompetencií, t. j. podľa procesov, ktoré sa nimi rozvíjajú:

Počúvanie

Komunikácia (hovorenie)

s porozumením

Čítanie

Písanie

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- podpore sebadôvery každého žiaka;
- osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v socio-kultúrnom prostredí;
- príprave všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, pluralizmu a kultúrnej otvorenosti;
- zaručeniu rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov;
- pochopeniu vzdelávania v príslušnom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania;
- vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku k získavaniu a odovzdávaniu informácií, k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov,
- zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie;
- nadobudnutiu vzťahov k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických cítení a vnímaní;
- pestovaniu vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami, prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka,

- k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 2. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči,
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej,
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma,
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka,
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme,
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa,
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme,
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Kľúčové kompetencie

Poznávacie a rečové kompetencie

Komunikačné zručnosti

- Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
- Efektívna a asertívna komunikácia.
- Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Informačné zručnosti

- Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.
- Vyhľadávať, spracúvať a používať informácie z literárnych prameňov a internetu, z prezentácií, pracovných listov.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- Na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť definície nových javov.
- Aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty.
- Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické a syntetické zručnosti

- Jazykovú analýzu textu.
- Odlíšiť umelecký a vecný text.
- Odlíšiť texty z hľadiska slohových postupov a slohových útvarov/žánrov.

Tvorivé zručnosti

- Vytvoriť vlastný text na základe dodržiavania stanoveného slohového útvaru/žánru, slohového postupu, jazykového štýlu.
- Ústne prezentovať vlastný text.
- Napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
- Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

- Pri ústnom prejave uplatňovať prozodické javy.
- Pri ústnom prejave primerane uplatňovať mimojazykové prostriedky.
- Reprodukovať umelecký aj vecný text.

Pedagogické stratégie – metódy a formy práce:

Metódy: výkladovo-ilustratívne, výkladovo – problémové, heuristické, výskumné

Formy: rozprávanie, objasňovanie, opis, rozhovor, diskusia, zostavenie plánu, postup činnosti, ukážky riešenia úloh, práca s IKT, frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie, vychádzka, návšteva múzea

3. Učebné zdroje

- učebnica Slovenský jazyk 9.ročník - Dr. Jarmila Krajčovičová
Dr. Jana Kesselová
- internet
- CD na precvičovanie pravopisu
- žiacka knižnica

4. Kritéria a stratégie hodnotenia

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ známkou výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5) vo všetkých troch zložkách predmetu. Známkou sa hodnotí ústny

prejav, písomný prejav, projekty a iné formy samostatnej práce žiakov a schopnosti práce žiakov.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so ŠVVP sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných kontrolných diktátov a písomných prác (kontrolné slohové práce), ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku.

Kritéria hodnotenia diktátov podľa stupnice: 0 -1 chyba – 1

2 - 3 chyby – 2

4 - 7 chýb - 3

8 - 10 chýb - 4

11 – viac - 5

Hodnotenie tematických previerok: 100 – 90% - 1

89 – 75% - 2

74 – 50% - 3

49 – 25% - 4

24 – 0% - 5

Hodnotenie školských slohových písomných prác : známka je vyjadrená slovne – výborný..., známka vyjadruje hodnotenie dodržania slohového útvaru, slohového postupu, štylizácie, pravopisu, estetickej úpravy textu.

- V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra.
- Hodnotenie bude rešpektovať žiakove vedomosti a schopnosti, kreativitu, prácu s informáciami, samostatnosť, úspešnosť, spoluprácu .
- Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v rámci jednotlivých zložiek predmetu : jazyková, slohová a literárna zložka, ktoré sú v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov.
Hodnotí sa schopnosť používať osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách.
- Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra je obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť,

štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom (ústnom) prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania spisovného jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

5. Obsah predmetu 9. ročníka:

Vo vyučovacom predmete slovenský jazyk sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu:

- oblasť produktívnych komunikačných jazykových činností a stratégií, najmä rozvoj tvorby jazykových prejavov - adekvátne komunikácia s prihliadnutím na komunikačnú situáciu, písanie, čitateľská gramotnosť;

Časový rozsah výučby: 3 hodiny týždenne - 99 hodín ročne

Tematický celok	Úvod do vyučovania predmetu	Časová dotácia	8
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Uvodná hodina Opakovanie učiva z predchádzajúcich ročníkov <i>(jazykové štýly, rozhovor, diskusia, tvaroslovie, skladba)</i> Vstupná previerka		- organizačné pokyny, oboznámenie sa s obsahom učiva 9. ročníka, - upevniť a systematizovať vedomosti z predchádzajúcich ročníkov.	
Tematický celok	Zvuková rovina jazyka a pravopis	Časová dotácia	6
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov - prozodické vlastnosti reči, pravidlá o rytmickej krátení, spodobovanie, hláskoslovie, pravopis slov cudzieho pôvodu, interpunkčné znamienka. Prierezové témy: OSR, MUV, MDV, ENV		- utvrdiť a aktívne využívať doterajšie poznatky z nižších ročníkov, - žiak ovláda pojmy spojené s prozodickými vlastnosťami reči, vie určiť prízvuk, melódiu, dôraz v danom texte, - žiak vie napísať pravopisne správne čítaný text a pravopis vie odôvodniť, - žiak pozná interpunkčné znamienka, vie ich vyhľadať v texte a správne používať.	

Tematický celok	<u>Významová (lexikálna) rovina</u>	Časová dotácia	12
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Opakovanie a utvrdenie učiva z nižších ročníkov Slovná zásoba:		- žiak systematizuje nadobudnuté vedomosti z predch. ročníkov	

- obohacovanie slovnej zásoby(<i>odvodzovanie, skladanie, združené pomenovania, frazeologické jednotky</i>), - slová podľa vecného významu, dobového výskytu, citového zafarbenia, spisovnosti - <u>homonymá, synonymá, antonymá</u> Slovníky. Prierezové témy: OSR, MDV, MUV, ENV, OŽaZ	- ovláda podstatu tvorenia nových slov v slovnej zásobe, vie samostatne tvoriť nové slová, - vie zaradiť slová do jednotlivých rovín slovnej zásoby, ovláda rozdiely medzi plnovýznamovým a neplnovýznamový slovom, - rozlišuje pojmy archaizmus, historizmus, zastarané slovo a neologizmus, - ovláda pojmy synonymum, homonymum, antonymum, - vie samostatne pracovať s rôznymi slovníkmi, - vie svoje vedomosti o slovnej zásobe uplatňovať pri práci s textom.		
Tematický celok	<u>Tvarová (morfologická) rovina</u>	Časová dotácia	18
Obsahový štandard	Výkonový štandard		
<u>Aktivizácia vedomostí z tvaroslovia</u> <u>Ohybné slovné druhy:</u> <u>Podstatné mená:</u> - zhrnutie vedomostí, gramatické kategórie (rod, číslo, pád, vzor, druh), - zvieracie podstatné mená mužského rodu, - podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na – r, -l, -ál <u>Prídavné mená:</u> - ohybnosť prídavných mien - upevniť a	- opakovanie učiva o slovných druhoch z predchádzajúcich ročníkov, - aplikovať svoje vedomosti o skloňovaní a pravopise podstatných mien, - ovládať skloňovanie zvieracích podstatných mien mužského rodu v singulári a pluráli, - identifikovať v texte neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na –ál, -r, -l, použiť ich v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis, - vedieť určiť vzory, skloňovanie a pravopis podstatných mien cudzieho pôvodu z textu,		

systematizovať vedomosti o príd. menách
z predchádzajúcich ročníkov,
žiak vie v texte vyhľadať príd. mená a určiť

<u>Zámená:</u> - opakovanie a upevnenie vedomostí - delenie zámen, skloňovanie a gramat. kategórie, pravopis <u>Číslovky:</u> - opakovanie a upevnenie vedomostí <u>Slovesá:</u> - opakovanie a upevnenie vedomostí <u>Príslovky:</u> - opakovanie a upevnenie vedomostí <u>Predložky:</u> opakovanie a upevnenie vedomostí <u>Spojky:</u> - opakovanie a upevnenie vedomostí <u>Častice:</u> - opakovanie a upevnenie vedomostí <u>Citoslovcia:</u> - opakovanie a upevnenie vedomostí Prierezové témy: OSR, MUV, MDV, ENV, FGR, OŽaZ, TPPZ		ich gramatické kategórie - identifikovať v texte zámená v rôznych tvaroch, určiť ich základný tvar a gramatické kategórie a vysvetliť ich funkciu v texte, - žiak ovláda učivo o ohybných a neohybných slovných druhoch, - vie k slovám priradiť správny slovný druh a vie určiť jeho gramatické kategórie, - ovláda pravopis ohybných a neohybných slovných druhov, pravopis vie odôvodniť, - vie používať správnu interpunkciu pri písaní spojok, častíc a citosloviec,	
Tematický celok	<u>Syntaktická (skladobná) rovina</u>	Časová dotácia	17
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Aktivizácia predchádzajúcich vedomostí zo syntaxe Skladba: <u>Veta</u> – definícia, delenie viet <u>Vetné členy:</u> <u>Základné vetné členy</u> – podmet, prísudok, vetný základ <u>Vedľajšie vetné členy</u> – predmet, príslovkové určenie, prívlastok, prístavok <u>Jednoduchá veta</u> Súvetie – jednoduché súvetie		- žiak si upevňuje nadobudnuté poznatky z predchádzajúcich ročníkov, - žiak vie definovať vetu a pozná členenie viet, - vo vete vie nájsť základné i vedľajšie vetné členy, ovláda pravopis pri písaní viacnásobných vetných členov, - vie odlíšiť jednoduchú vetu od súvetia, ovláda písanie čiarok v súvetí.	

Prierezové témy: OSR, MUV, MDV	
---------------------------------------	--

Tematický celok	<u>Náuka o jazyku</u>	Časová dotácia	8
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Jazykoveda – reč, jazyk - členenie jazykovedy Jazykovedné slovníky Národný jazyk, spisovný jazyk, kodifikácia spisovného jazyka Slovenské nárečia Prierezové témy: OSR, MUV, MDV, OŽaZ		- žiak pozná rozdiel medzi rečou a jazykom, - žiak získava a osvojuje si nové pojmy súvisiace s jazykovedou – fonetika, lexikológia, morfológia, syntax a štylistika, - vie samostatne pracovať s jednotlivými druhmi slovníkov, - žiak vie vysvetliť dôležitosť vlastného spisovného jazyka, pozná kodifikátorov spisovnej slovenčiny, - vie rozlíšiť 3 základné skupiny územných nárečí na Slovensku a pozná ich stručnú charakteristiku.	
Tematický celok	<u>Sloh</u>	Časová dotácia	23
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Aktivizácia vedomostí z nižších ročníkov Rečnícky štýl (rétorika, prívet) Výkladový slohový postup – výklad, úvaha Umelecký štýl – báseň, príbeh Náučný štýl Opisný slohový postup		- upevnenie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov, - žiak vie na základe danej situácie vhodne vybrať slohový postup, vie vytvoriť prívet k vybraným udalostiam, - vie vysvetliť podstatu výkladového slohového postupu, vie vytvoriť výklad a úvahu na danú tému, - žiak vie vymenovať žánre umeleckého štýlu a vie samostatne vytvoriť krátku báseň, alebo príbeh, - žiak ovláda základné pojmy súvisiace s náučným štýlom a pozná jazykové prostriedky, ktoré tento štýl používa - vie charakterizovať opis, dokáže samostatne	

	rozlišit' či ide o statický, dynamický,
--	---

Administratívny štýl – tlačivá, formuláre, žiadosť, objednávka, reklamácia,ťažnosť, podací lístok, životopis (úradný, štrukturovaný), Publicistický štýl – správa Hovorový štýl – súkromný list Prierezové témy: OSR, MUV, MDV, ENV, OŽaZ, TPPZ, FGR		odborný alebo umelecký opis, - pozná základné znaky administratívneho štýlu, vie rozlíšiť základné útvary tohto štýlu, vie samostatne vytvoriť každý z útvarov administratívneho štýlu - finančná gramotnosť - vie charakterizovať publicistický štýl, ovláda jazykové prostriedky, ktoré využíva, vie samostatne vytvoriť a predniesť krátku správu, - žiak ovláda základné znaky hovorového štýlu, pozná jazykové prostriedky, ktoré využíva, vie samostatne pracovať a vytvoriť súkromný list	
Tematický celok	<u>Záverečné opakovanie a projekt</u>	Časová dotácia	7
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí Projekt Prierezové témy: TPPZ		- upevniť a systematizovať získané vedomosti zo zvukovej stránky jazyka, tvaroslovia, slovnej zásoby, skladby, morfológie a slohu, - žiak samostatne vytvorí projekt na danú tému a vie ho patrične prezentovať	

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 9. ročníku ZŠ:

- počet: 5
- zameranie : 1. Vstupný diktát – opakovanie učiva 8. ročníka
- 2. Cudzie nesklonné podstatné mená
- 3. Neživotné podstatné mená
- 4. Interpunkcia

5. Výstupný diktát – učivo 9. ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 9. ročníku ZŠ:

- počet : 2
- zameranie : Výklad
Životopis

Prierezové témy:

Forma klasického vyučovania v predmete slovenský jazyk a literatúra usiluje o včlenenie najmä týchto prierezových tém vo vstupe i pri výstupe :

Osobnostný a sociálny rozvoj - OSR

Environmentálna výchova – ENV

Multikultúrna výchova – MUV

Mediálna výchova - MDV

Ochrana života a zdravia – OŽZ

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti-TPPZ

Prierezové témy sa do jednotlivých tém dopĺňajú podľa textu, s ktorým budú žiaci pracovať, prelínajú sa obsahom celého ročníka.

Predmet: *Slovenský jazyk a literatúra*

Ročník: deviaty

Časť: Literárna výchova

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu: (vid' časť Slovenský jazyk)

2. Ciele vyučovacieho predmetu: (vid' časť Slovenský jazyk)

- technika čítania a verejná prezentácia textu
- pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti
- analytické a interpretačné zručnosti
- tvorivé zručnosti
- informačné zručnosti
- rozvoj čitateľských zručností (čitateľská gramotnosť),
- kladať dôraz nielen na umelecký, ale aj vecný text, zamerať sa na čítanie s porozumením nielen súvislých, ale aj nesúvislých textov (mapy, grafy a pod.) pričom sa odporúča využívať rôzne techniky, formy a stratégie čítania s porozumením (informatívne čítanie, zážitkové čítanie, dramatizácia textu)
- dôraz sa kladie na aktivitu žiaka (praktické úlohy)
- uplatňovať princíp žánrového učenia (nie sú štandardizovaní autori a diela, iba literárne žánre)

Kľúčové kompetencie: (vid' časť Slovenský jazyk)

Čítanie:

- zamerať svoje čítanie podľa potreby,
- pochopiť význam textu,
- pochopiť formálnu stránku textu,
- odlíšiť vetu a text,
- pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie,

- pochopiť význam lexikálnych jednotiek.

Pedagogické stratégie – metódy a formy práce(viď časť Slovenský jazyk)

Frekventované metódy a techniky

- Rozličné formy aktívnych jazykových hier : pomenovanie súboru, dopĺňovačky, tajničky, vyradovačky, reťazovky, slovné rébusy, tvorenie slov, skrývačky...
- Prenášanie informácií : reprodukcia, parafráza, transformácia textu, dopĺňanie.
- Rôzne formy dialógu.
- Využitie IKT vo vyučovaní: prezentácie pripravené učiteľom. Práca s internetom, vyhľadávanie informácií
- Opakovanie, vrátane opakovania formou testu. Fixácia učiva formou pracovných listov, testy, rozcvičky, skupinová práca...
- Vyrozmňovanie príbehov na základe textov, podrobnejšia súvislá prezentácia príbehu buď učiteľom alebo žiakmi
- Otázky a odpovede, vyjadrenia: aktivity vyžadujúce okamžité vyjadrenia, voľné odpovede žiakov.
- Dramatizácia textu, hlasné čítanie, čítanie s porozumením.

3. Učebné zdroje

- Literatúra pre 9. ročník ZŠ
- Detské časopisy, slovníky, pracovné listy
- poézia a próza v žiackej knižnici
- internet, odborná literatúra, CD, DVD

4. Hodnotenie predmetu (viď časť Slovenský jazyk)

5. Obsah predmetu 9. ročníka:

6. Vo vyučovacom predmete literatúra sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu:
- 7.
8. - Plynulé čítanie umeleckého alebo náučného textu, analýza umeleckého textu po štylisticko- lexikálnej a kompozičnej stránke, čitateľská gramotnosť;

Časový rozsah výučby: 3 hodiny týždenne - 99 hodín ročne

Tematický celok	<u>Úvod do štúdia literatúry, opakovanie</u>	Časová dotácia	2
------------------------	--	-----------------------	----------

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Organizačné pokyny, oboznámenie s obsahom učiva 9. ročníka. Aktivizácia vedomostí z nižších ročníkov – všeobecné literárne pojmy, odborné literárne termíny, známe literárne útvary a žánre.	sa - oboznámiť žiakov s pokynmi a obsahom vyučovacích hodín. - ovládať literárne pojmy, termíny

Tematický celok	<u>Lyrika /poézia/</u>	Časová dotácia	22
-----------------	------------------------	----------------	----

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vyvodenie a definícia pojmu lyrika ako základného literárneho druhu. <u>Lyrická a epická poézia</u> – interpretácia a kompozícia lit. diela, štúrovskí básnici <u>Spoločenská lyrika</u> – charakteristika, predstavitelia, práca s textom <u>Lyrická a lyricko-epická báseň</u> – kompozícia literárneho diela, dialóg	- vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu lyrika, - žiak vie definovať pojmy lyrická a epická poézia, vie vhodne interpretovať prečítaný text, pozná štúrovských básnikov a ich tvorbu. - vie vysvetliť pojem spoločenská a reflexívna lyrika, vie správne pomenovať jazykové prostriedky v texte, pozná predstaviteľov spoločenskej lyriky, - vie vysvetliť rozdiely medzi lyrickou a lyricko-epickou básňou, ovláda pojmy: sonet, presah, rým a druhy rýmu, symbol,

Obsahový štandard	
Vyvodenie a definícia pojmu epika ako základného literárneho druhu. Epos – román vo veršoch <u>Aforizmus</u> Prierezo	- ovláda pojem aforizmus, vie vysvetliť čo je

é témy:

OSR,
MUV,
MDV,
ENV

satira, epigram a epitaf

Tematický celok	<u>Epika /próza/</u>	Časová dotácia	30
Výkonový štandard			
- vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu epika, - - zaradiť prečítaný text k epickým žánrom, - ovláda rozdiely medzi poviedkou, novelou a románom, - vedieť definovať pojem epos, ukázať v texte znaky románu vo veršoch, poznať autora			

Historický román	a dielo, - poznať charakteristické znaky historického románu, vedieť správne čítať text, interpretovať ho, poznať dejovú líniu textu, žiak vie určiť hlavné postavy a hlavnú myšlienku pre čítaného text, vedieť priradiť autora a dielo k historickému románu,
Vedecko-fantastická literatúra	- žiak vie identifikovať znaky vedecko-fantastickej literatúry, vie rozlíšiť dobrodružnú, vedecko-fantastickú a fantasy literatúru, pozná predstaviteľov vedecko-fantastickej literatúry a ich tvorbu,
Detektívna literatúra	- žiak ovláda pojem detektívka a pozná jej kompozíciu, vie zreprodukovať prečítaný text, nájsť hlavnú myšlienku, vie rozlíšiť kladné a záporné postavy, pozná predstaviteľov detektívnej literatúry a ich tvorbu,
Generačný román	- pozná pojem román a druhy románu, ovláda ich základné znaky, pozná predstaviteľov generačného románu a ich tvorbu, vie zreprodukovať prečítaný text,
Dievčenský román Prierezové témy: OSR, MUV, MDV, OŽaZ, FGR	- žiak ovláda základné charakteristické znaky dievčenského románu, pozná hlavné predstaviteľky dievčenského románu a ich tvorbu, dokáže samostatne i v skupinách pracovať s textom, vie ho interpretovať, určiť hlavnú hrdinku a vie pracovať s hlavnou myšlienkou, - žiak ovláda rozdiel medzi ja -rozprávačom a on -rozprávačom a medzi monológom a dialógom, - vie identifikovať umelecké jazykové

prostriedky v prozaickom texte,

Tematický celok	<u>Dráma</u>	Časová dotácia	10
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Dráma a dramatické umenie Divadelná hra – vonkajšia a vnútorná kompozícia divadelnej hry Tragédia a komédia Muzikál Prierezové témy: OSR, MUV, MDV, OŽaZ		- žiak ovláda základné pojmy súvisiace s drámou – charakteristika lit. druhu a literárnych (dramatických) žánrov, - žiak vie charakterizovať vonkajšiu a vnútornú kompozíciu divadelnej hry, vie pracovať s textom, dokáže samostatne prezentovať svoj názor na prečítaný text, vie prezentovať divadelnú hru dialogickou formou, pozná predstaviteľov divadelnej hry a ich tvorbu, - žiak ovláda definíciu pojmov, pozná rozdiely medzi tragédiou a komédiou, pozná predstaviteľov týchto lit. žánrov a ich tvorbu, - ovláda pojem muzikál a taktiež pozná rozdiely medzi muzikálom, divadelnou hrou a filmovou rozprávkou, pozná najznámejšie divadelné i filmové muzikály – vie ich správne rozlíšiť, ovláda samostatnú prácu s textom a následnú interpretáciu	
Tematický celok	Záverečné opakovanie	Časová dotácia	2
Obsahový štandard		Výkonový štandard	
Záverečný prehľad a utvrdenie získaných vedomostí.		- upevniť a systematizovať získané vedomosti a zručnosti.	

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj - OSR

Environmentálna výchova – ENV

Multikultúrna výchova – MUV

Mediálna výchova - MDV

Tvorba projektov a prezentační zručnosti - TPPZ

Finančná gramotnosť - FGR

Prierezové témy sa do jednotlivých tém dopĺňajú podľa textu, s ktorým budú žiaci pracovať, prelínajú sa obsahom celého ročníka.